

Ilanngussağ 10

Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisoq

16-10-2018

Suliap normua: 2017 - 19962

Oqaluuserisassani imm.: ____

Naalakkersuisut isummernissaannut tunngavissiaq

Narsarsuarmi Mittarfiup siunissaa pillugu periarfissatut ilusilianut nalunaarusiaq

Inassuteqaat

Naalakkersuisunut **inassutigineqarpoq,**

- Narsarsuarmi Mittarfimmut periarfissatut ilusiliat pingasut pillugit nalunaarusiaq ilanngunneqartoq Naalakkersuisut tusaatissatut tigussagaat.
- Isummernissamut tunngavissiaq manna, ilanngussat ilanngullugit, Inatsisartut Sanaartornermut Ataatsimiititaliaanut aamma Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaanut ilisimatitsissutitut nassiunneqarnissaa, Naalakkersuisut akuerissagaat.

Aallaqqaasiut

Politikerit isumasioqatigiinnerat Narsarsuarmi ulluni 5. aamma 6. februaari 2018 ingerlanneqartoq tunngavigalugu, Kommune Kujalleq suleqatigiissitaliamik pilersitsivoq. Mittarfiit nutaamik ilusilernerqassappata suleqatigiissitaliap Narsarsuup siunissaa misissussavaat. Suleqatigiissitaliamut isumassarsiorfissatut Ineqarnermut Attaveqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfiup nalunaarusiaq ”Narsarsuarmi mittarfiup siunissaa pillugu periarfissatut ilusiliat pingasut” Rambøll-imut suliaritippaa.

Tunngaviusoq

Nuummi aamma Ilulissani imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfiit nutaat sananeqassappata, aammalu Qaqortumi nunap immikkoortuani nutaamik mittarfiliortoqassappat, Narsarsuup siunissami timmisartuussivigineqartarnissaanut aammalu Kujataanut, Kujataanit aammalu Kujataata iluani timmisartuusseriaatsimut pingaaruteqartorujussuususaapput.

Narsarsuaq Kujataani timmisartuusseriaatsimut pingaarnertut mittarfiunermi saniatigut Kommune Kujallermi nunaqarfiuvoq 126-it missaannik inoqartoq, pingaartumik angallannerup takornariartitsisarnerullu iluanni inuussutissarsiornermut suliffissaqartitsinikkullu periarfissanut tunngatillugu mittarfimmik pinngitsuuisinnaanngitsut. Narsarsuarmi Mittarfik nunap immikkoortuani angallannermut tunngatillugu annikillisinneqassappat, nunaqarfimmi suliffissaqartitsinermi periarfissat annertuumik annikillisussaapput.

Qaqortumi timmisartunut suluusalinnut nutaamik mittarfiliortoqassappat, Narsarsuarmut tassanngaanniillu akitsorsaataasartumik mittarfimmit annerusumit minnerusumut timmisartuussisoqaaqqaarani, ilaasut sapinngisamik amerlanerpaat toqqaannartumik Qaqortumi aallarfissaminnukartarnissaat imaluunniit tikiffissaminnukartarnissaat tamatumani periarfissinneqassaaq. Tassunga ilanngutissaaq Kujataani ornigassanut allanut taakkunangaanniillu mittarfimmit annerusumit minnerusumut timmisartuussinerit ataatsimut isigalugu sivikinnerulertussaanerat aammalu akikinnerulernissaasa naatsorsuutigineqarnerat. Tamatumunnga pissutaavoq Qaqortup Narsarsuarmut sanilliullugu Kujataani angallasseriaatsimi qiterpasinnerusumi inissisimaneera.

Oqaatigineqassaaq Narsarsuarmi angallannermi sullissinerup arlaannik iluseqartumik ingerlaannarnissaa tunngavissaritinneqarmat, tassami Kujataani mittarfittut akunniffiusartutut ingerlatat pingaarnertit Qaqortumut nuunneqaraluarpataluunniit, Narsarsuup nunaqarfittut attatsiinnarneqarnissaa kissaatigineqartoq politikikkut oqariartuutigineqarpoq.

Narsarsuarmi aamma Kujataani siunissami angallanneq:

Qaqortumi nutaamik mittarfiliortoqassappat, Narsarsuup aamma Qaqortup akornanni mittarfimmit annerusumit minnerusumut angallattoqarunnaartussaavoq, tassami Nuummut taakkunangaanniillu nunap iluani ilaasut aamma Islandimut ilaasut, Qaqortumut Qaqortumiillu toqqaannartumik timmisartuunneqartalertussaammata. Taamaalilluni Kujataani angallannermik suliaqartut affai angullugit ikilissussaapput. Kujataani angallattunit naatsorsuutigineqarpoq, Qaqortumi nutaamik mittarfiliortoqassappat, Narsarsuarmut tassanngaanniillu ilaasut ukiumut 3.000-t missaannaanniilissasut.

Kujataani ornigassat anginersaasa tullii tassaapput Nanortalik aamma Narsaq, Kujataani maannakkut qulimiguulimmik angallannermi 43 procentinik pissarsiviusartut.

Taamaalilluni angallanneq eqqarsaatigalugu Kujataani akunniffiusartooq Narsarsuarmit Qaqortumut nuutinnerani ilaasunut annertuumik iluaqutissartaqarpoq, tassami ilaasut affaasa mittarfimmit annermit minnerusumut timmisartornissaat ataatsimik annikillisussaavoq, aammalu Kujataani ornigassanut allanut Narsarsuarmukaqqaaratik Qaqortumi akunniffissamut nutaamut sivikinnerusumik timmisartortalissallutik.

Periarfissatut ilusiliat pingasut taakkua nassuiarneqarnerat:

Periarfissatut ilusiliaq 1:	Periarfissatut ilusiliaq 2:	Periarfissatut ilusiliaq 3:
Narsarsuaq Kujataani nunap immikkoortuani angallannermut mittarfittut akunniffissatut atorunnaarsinneqassaaq, Qaqortumi Mittarfimmut nutaamut nuutinneqassalluni. Mittarfimmi maannakkut atortorissaarutit sanaartukkallu tamarmik atatiinnarneqassapput, taamaattoq akunnittarfiunngitsoq. Sulisut amerlassusaat angallannerup annertussusaanut annikillisumut naleq-qussarneqassapput.	Narsarsuaq mittarfiup takissusaa aammalu atortorissaarutit annikillisillugit Qaqortup aamma Narsarsuup akornanni najukkami angallannermut atatiinnarneqassaaq. Sulisut annertuumik ikilisinneqassapput.	Narsarsuaq Qaqortumi mittarfimmit nutaamit timmisartuussinissamut qulimiguulinnut mittarfinngorlugu annikillisinneqassaaq. Sulisut annertuumik ikilisinneqassapput.
Mittarfik 1830 X 45 metri.	Mittarfik 799 x 30 metri mittarfiup pioreersup iluani pilersinneqassaaq.	Qulimiguulinnut mittarfik 30 meterinik diametereqartoq mittarfiup nunataata pioreersup iluani pilersinneqassaaq.

*I periarfissatut ilusiliaq 0-mi Qaqortumi mittarfiliortoqassanngilaq.

Sanaartornermut aningaasartuutit takussutissiami matumani eqikkarneqarput:

Periarfissatut ilusiliaq 1:	Periarfissatut ilusiliaq 2:	Periarfissatut ilusiliaq 3:
1.830 m	799 m	Qulimiguulinnut mittarfik
114	58	17

Takussutissiaq: Periarfissatut ilusiliani pingasuni taakkunani aningaasaliinissamik pisariaqartitsinerit imminnut sanillinneqarnerat (mio. koruuni)

Najoqqutarisaq: Mittarfeqarfiit, 2018.

Narsarsuarmi innuttaasut amerlassusaat aamma Mittarfeqarfinni sulisut:

Ullumikkut Narsarsuaq 126-nik inoqarpoq, taakkunanga 60-it missaat Mittarfeqarfinni sulisuupput. Periarfissatut ilusiliani matuma siuliani allassimasuni taaneqartutut ingerlatat annikillisinneqassappata, Mittarfeqarfiit malillugu, periarfissatut ilusiliani ilusiliineq

apeqqutaalluni, sulisut 10-it aamma 30-it akornanniittut ilaannikkut Narsarsuarmut/Narsarsuarmit assartorneqarnissamik pisariaqartitsisartussaapput. Tassunga ilanngutissaaq aasaanerani takornariat arlallit Narsarsuup eqqaani takusassarsiornissamik kissaateqartut.

Periarfissatut ilusiliaq/Mittarfiup takissusaa	Innuttaasut	Taakkunanga MIT-imi sulisut
Periarfissatut ilusiliaq 0	126	60 (L24 H26 F10)
Periarfissatut ilusiliaq 1	58	28 (L18 H0 F10)
Periarfissatut ilusiliaq 2	42	20 (L10 H0 F10)
Periarfissatut ilusiliaq 3	21	10 (L1 H0 F9)

Takussutissiaq: Periarfissatut ilusiliani tamaginni innuttaasut aamma Mittarfeqarfinni sulisut amerlassusaat Nassuiaat: L=Mittarfik, H=Akunnittarfik, F=Pilersuineramik suliaqartut Najoqqutarisaaq: MIT aamma Rambøll-ip missingersuina.

Periarfissatut ilusiliaasinnaasoq 3-mi Narsarsuarmit pilersuineq Mittarfeqarfiit ingerlattariaqassaneraat immikkut isummerfigineqartussaassaaq, tassani timmisartumik angallannermut tunngasunik suliaqarnerup, Mittarfeqarfiit pingaarnertut ingerlatsivigisaata, ingerlanneqarnissaanut sulisoq ataasiinnaassalluni. Nunaqarfinni 30-it sinnerlugit amerlassusilinni Mittarfeqarfiit qulimiguulinnut mittarfimmik ingerlatsivigisaanni taanna pissusiviusuni KNI Pilersuisoq-mit imaluunniit Mittarfeqarfinnut ingerlatsinissamut isumaqatigiissut atorlugu suliaqartuusunit allanit ingerlanneqarpoq.

Nalunaarusiami inerniliussat eqikkarneqarnerat:

Narsarsuaq ullumikkut Kujataani mittarfittut aqqusaartarfittut pingaarutilittut atornerqarpoq, aammalu mittarfiup ingerlanneqarnera sinneqartoorfiusumik ingerlatsinermi angusaqarfiusarluni, taamaattoq akunnittarfimmut amigartooruteqarfiusumut taamaattoqarani.

Narsarsuaq ullumikkut Kujataani qulimiguulinnut mittarfinnut arlalinnut taakkunangaaniillu pisariaqartitsineq pissutigalugu mittarfimmit annerusumit minnerusumut timmisartuussinissamik, Qaqortumut tassanngaaniillu Kujataani ilaasut affaasa missaannik timmisartuussiviusartumut ilanngullugu, Kujataanut isaariaqarfiuvoq. Qaqortumi mittarfimmut nutaamut aqqusaartarfiup nuutinneqarnerani Kujataani assartuussinermik suliaqarnerup affaa tikillugu sipaarneqassaaq, tamannalu billetsit akiinut, piffissamut angalaffiusumut aamma kiffartuunneqarnissamut isumaqatigiissutinut aningaasartuutinut pitsaasumik sunnuteqartussaalluni.

Qaqortumi nutaamik mittarfiliorerup kingunerissavaa, periarfissatut ilusiliat arlaata toqqarneqarnera apeqqutaanani, Narsarsuup mittarfittut amigartooruteqarfiusutut ingerlanneqartussanngornera.

Periarfissatut ilusiliani tamaginni ingerlaavartumik aningaasaliisarnissaaq pisariaqartussaavoq aammalu ingerlatsinermi amigartooruteqarfiusussaallutik, MIT-mit naggataatigullu Namminersorlutik Oqartussanit imaluunniit ornigassanut allanut ilaasunit matussuserneqartussanik.

Narsarsuarmit Mittarfimmut immikkuullarissumik aningaasaqarnikkut tunngavigineqartut nalunaarusiami ilanngunneqartumi paasinarsisinneqarput. Tassunga tapiliullugu takussutissiami matuma kingulianiittumi, Qaqortumi mittarfimmut nutaamut aningaasaliinernut ingerlatsinermullu aammalu Narsarsuarmit Mittarfimmut periarfissatut

ilusilianut pingasuusunut maannakkut naliusut, kiisalu Kiffartuunneqarnissamut isumaqatigiissutininut aningaasartuutininut sipaarneqartunut aammalu angalanermut aningaasartuutininut sipaarneqartunut maannakkut naliusut aammalu ilaasut piffissamut sipaarutaannut naliusut ikkunneqarput.

Aningaasaqarnermut sunniinerit taakkua tamarmik ataatsimoortinneqarpata, maannakkut naliusumi (NPV) oqaatigalugit aningaasaqarnikkut inerniliussat tamarmiusut imaassapput:

Kisitsisit tamarmik mio. koruuninngorlugit	Periarfissatut ilusiliaq 0 Ullumikkutut mittarfik 1830 m	Periarfissatut ilusiliaq 1 Qaqortumi mittarfik 1500 m, Narsarsuarmi mittarfik 1830 m	Periarfissatut ilusiliaq 2 Qaqortumi mittarfik 1500 m, Narsarsuarmi mittarfik 799 m	Periarfissatut ilusiliaq 3 Qaqortumi mittarfik 1500 m, Narsarsuarmi qulimiguulimmut mittarfik
Qaqortumi mittarfimmud nutaamut NPV (aningaasaliineq aamma ingerlatsineq) ¹	0	-545	-545	-545
Narsarsuarmut NPV (aningaasaliineq aamma ingerlatsineq)	-31	-277	-131	-56
Aningaasaliinermut aamma ingerlatsinermut NPV, Qaqortumut aamma Narsarsuarmut katillugu	-31	-822	-676	-601
Kiffartuunneqarnissamut isumaqatigiissutininut tapiissutit sipaarneqartut pillugit NPV	0	252	252	252
Angalanermut aningaasartuutininut aamma piffissamut angalaffiusumut sipaarneqartunut NPV	0	396	396	396
Aningaasaqarnikkut katillugu NPV inerner	-31	-174	-28	47

Mittarfii ilusiligaanerisa maannakkut atuuttup aamma nutaap imminnut sanilliunneqarnerat, aningaasaliinerni aamma ingerlatsinermi angusani manakkut naliusumi oqaatigalugu (mio. koruunit)

¹ Deloitte: Mittarfii anertusaavigneqarneranni inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussanik nalilersuineq, Alloriarneq 2, April 2018

Inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussanik nalilersuineq alloriarneq 2:
Alloriarneq 2-mi misissueqqissaarnermi periarfissatut ilusiliani allani marluusuni Narsarsuarmi qulimiguulinnut mittarfik ilaatinneqarpoq. Aaqqiissutissamik allamik akisunerusumillu Narsarsuarmut kissaateqartoqassappat, inuiaqatigiit aningaasaqarneranni misissueqqissaarnerup pingaarnerup ineneri taamaaqataanik tamaviaartitsilertussaavoq. Tamanna takuneqarsinnaavoq allassimasumi: takussutissiami matuma siulianiittumi "Narsarsuarmut NPV (aningaasaliineq aamma ingerlatsineq)", kiisalu allassimasumi: "Aningaasaqarnikkut katillugu NPV inenera".

Nalunaarusiaq tassungalu inerniliussat Deloitte Danmark-imut aamma Inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussanik nalilersuineq alloriarneq 2-mi naatsorsuineranut naligiissaagaapput.

Aningaasaqarnikkut sunniutaasussat

Nalunaarusiaq kingusinnerusukkut Narsarsuarmi Mittarfik qanoq annertussusilerlugu allangortinneqassanersoq iluarsaanneqassanersorlu aalajangiinissamut tunngavigineqassaaq.

Attaveqatigiinneq

Isummernissamut tunngavissiaq manna, ilanngussaq 1 ilanngullugu, Inatsisartut Sanaartornermut Ataatsimiititaliaanut aamma Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaanut ilisimatitsissutitut nassiunneqassaaq.

Tusarniaaneq

Isummernissamut tunngavissiaq manna Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfianut, Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfimmut kiisalu Inuussutissarsiornermut Nukissiuuteqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmut tusarniaassutigineqarpoq. Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfimmit aamma Inuussutissarsiornermut Nukissiuuteqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit tusarniaanermut akissuteqaatit aaqqissuineranut tunngassuteqartut tiguneqarput, taakkualu isummernissamut tunngavissiami ilanngunneqarput.

Simon Simonsen

/

Ruth Lindhardt

Ilanngussat

Ilanngussaq 1: Narsarsuarmi mittarfiup siunissaa pillugu periarfissatut ilusiliat pingasut

Sullarineqarpoq uunga

Namminersorlutik Oqartussat,

Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfik

Allakkiap suussusaa

Nalunaarusiaq

Ulloq

Septembari 2018

NARSARSUARMİ MITTARFIUP SIUNISSAA PİLLUGU PERIARFISSATUT ILUSILIAT PINGASUT

**NARSARSUARMİ MITTARFIUP SIUNISSAA PİLLUGU
PERIARFISSATUT ILUSILIAT PINGASUT**

Iluarsineqartoq Naammassisaq, 23
Ulloq 20.09.2018
Suliarinnittoq FBK, JACS
Kukkunersiuisoq ERK, HET

IMARISAI

1.	SULIASSAMUT TUNNGAVIUSUT	6
2.	NARSARSUARMI MITTARFIUP SIUNISSAANUT PERIARFISSATUT ILUSILIAT PINGASUT TAAKKUA NASSUIARNEQARNERAT	7
3.	POLITIKKIKKUT AAMMA MALERUAGASSIINIKKUT PIUMASAQAATINUT KILLISSALIUSSAT	9
3.1	Inatsisartut mittarfiit ilusiligaanerit pillugu periusissatut aalajangiineri	9
3.2	Misissueqqissaarnerup ilusaa	9
3.3	Nunani tamalaani aamma nunami namminermit angallassermit piumasaqaatinut killissaliussat	10
3.4	Periusissatigut killissaliussanut piumasaqaatit	10
4.	PERIARFISSATUT ILUSILIANI PINGASUNI TAAKKUNANI PINGAARNERTIGUT NAJOQQUTARISAQ AAMMA INGERLATSINERMI TUNNGAVIGINEQARTOQ	11
4.1	Periarfissatut ilusiliaq 1: Narsarsuup ullumikkutut atatiinnarneqarnera, kisianni akunnilluni angallannertaqarani	11
4.2	Periarfissatut ilusiliaq 2: Mittarfik annikillisillugu Narsarsuarmi mittarfiup atatiinnarneqarnera	11
4.3	Periarfissatut ilusiliaq 3: Narsarsuarmi mittarfiup qulimiguulinnut mittarfittut allangortinneqarnera	12
4.4	Aningaasaqarnikkut misissueqqissaarnerit	12
5.	ANGALLANNERUP INERIARTORNISSAA NAATSORSUUTIGINEQARTOQ	14
5.1	Kujataani angallannermit niuerfimmik nalilersuineq	14
5.2	Narsarsuarmi mittarfimmi siunissami angallanneq	15
6.	ANINGAASALIINISSAMIK PISARIAQARTITSINEQ	16
6.1	Periarfissatut ilusiliaq 1: Kujataani nunap immikkoortuani angallannermit mittarfittut allatut qinigassatut tamakkiisumik iluarsaassinissamut aningaasaliinissamut missingersuutit	16
6.2	Periarfissatut ilusiliaq 2: Najukkami angallannermit 799 meterimik mittarfeqalerlugu iluarsaassinissamut aningaasaliinissamut missingersuutit	16
6.3	Periarfissatut ilusiliaq 3: Narsarsuarmi mittarfiup qulimiguulinnut mittarfinngorlugu annikillisinneqarneranut aningaasaliinermut missingersuutit	17
6.4	Eqikkaaneq aamma periarfissatut ilusilianut pingasunut taakkununga aningaasaliinerit annertussusaasa imminnut sanilliinneqarnerat	18
7.	2022-IMI INGERLATSINERMI MISSINGERSUUTIT	19
7.1	Ingerlatsinermut missingersuutinut aallaqqaasiut	19
7.2	Tunngavigineqartut	19
7.3	Innuttaasut amerlassusaat aamma MIT-imi sulisut amerlassusaat pillugit immikkut	21

7.4	Periarfissatut ilusiliani taakkunani ingerlatsinermut missingersuutitut takussutissiaq	21
7.5	Periarfissatut ilusilianut ataasiakkaanut ingerlatsinermut missingersuutit nassuiarneqarnerat	23
7.6	Ingerlatsinerup inernera allanngortinneqartoq aamma Narsarsuarmi Mittarfimmut tapiissutinik pisariaqartitsineq	24
7.7	Ingerlatsinermut missingersuutit nalorninartortaasut	24
8.	MISSINGERSUUTINI ANINGAASAQARNIKKUT MISISSUEQQISSAARNEQ	25
8.1	Tunngavigineqartut	25
8.2	Periarfissatut ilusilianut pingasunut taakkununnga akiliisinnaassuseqarnermut missingersuutit	26
8.3	Periarfissatut ilusilianut pingasunut taakkununnga akiliisinnaassuseqarnermut missingersuutit imminnut sanilliunneqarnerat	28
9.	ANINGAASAQARNIKKUT MISISSUEQQISSAARNEQ	29
9.1	Sanaartornermut aningaasartuutit	29
9.2	Ingerlatsinermit angusat	30
9.3	Aningaasaqarnikkut inernera	32
9.4	Malussarissutsimik misissueqqissaarneq	33
10.	KIFFARTUUNNEQARNISSAMUT ISUMAQATIGIISSUTIT PILLUGIT IMMICKUT	35
10.1	Kiffartuunneqarnissamut isumaqatigiissutit	35
11.	EQIKKAANEQ	36
11.1	Qaqortumi nutaamik mittarfiliornermi Narsarsuarmut periarfissatut ilusiliat	36
11.2	Kujataani maannakkut aammalu nutaamik mittarfiit ilusiligaanerisa aningaasaqarnikkut imminnut sanilliunneqarnerat	37

Naalisaanerit:

Airside	Mittarfik, taxanut aqqusernit aamma uninngasarfiit
BL	Timmisartumik angalanermut aalajangersakkat
D	Qulimiguulinnut mittarfiup diameteria
EASA	European Aviation Safety Agency
ETOPS	Extended Twin Engine Operations (Mittarfimmi sullissineq, assersuutigalugu Europa-miit Amerikamut Avannarlarmut Imarpik qulaallugu timmisartut marlunnik mootoorillit, mootoorit kukkuneqarneranni minutsit 60-it iluanni missinnaanerannik, qulakkeereqataasusaaq).
GOH	Nuuk
GP	Glide Path
ICAO	International Civil Aviation Organization
JAV	Ilulissat
JEG	Aasiaat
JFR	Paamiut
JJU	Qaqortoq
JSU	Maniitsoq

Narsarsuarmi mittarfiup siunissaa pillugu periarfissatut ilusiliat pingasut

KAIR	Kalaallit Airports
IAN	Ineqarnermut Attaveqatigiinnermullu Naalackersuisoqarfik
LLZ	Localizer
MIT	Mittarfeqarfiit
NDB	Non-Directional Beam
NPV	Net Present Value, maannakkut naliusoq
PAPI	Precision Approach Path Indicator
SFJ	Kangerlussuaq
UAK	Narsarsuaq
USAF	US Air Force

1. SULIASSAMUT TUNNGAVIUSUT

Qaqortumi nunap immikkoortuani nutaamik mittarfiornissaq, Narsarsuarmi Mittarfiup siunissami timmisartuussivigineqartarnissaanut aammalu Kujataanut tassannganiillu aammalu Kujataata iluani timmisartuusseriaatsinut pingaaruteqartorujussuusussaapput.

Narsarsuaq Kujataani timmisartuusseriaatsimut pingaarnertut mittarfiunermi saniatigut Kommune Kujallermi nunaqarfiuvoq 126-it missaannik inoqarluni, pingaartumik angallannerup takornariartitsisarnerrullu iluanni inuussutissarsiornermut suliffissaqartitsinikkullu periarfissanut tunngatillugu mittarfik pinngitsoorneqarsinnaanngilaq. Narsarsuarmi Mittarfik nunap immikkoortuani angallannermut tunngatillugu annikillisinneqassappat, nunaqarfimmi suliffissaqartitsinermi periarfissat annertuumik annikillisussaapput.

Kujataani nunap immikkoortuani angallannermut mittarfik pingaarneq Qaqortumiitillugu, timmisartumik angallannerup nutaamik ilusilerneqarnissaa pilersaarutaasoq eqqarsaatigalugu, nalunaarusiami matumani timmisartumik angalanermi periaatsimut ilaatillugu, Narsarsuup siunissaanut periarfissatut ilusiliat pingasut paasinarsisinnerqarput.

Oqaatigissallugu pingaaruteqarpoq, nalunaarusiap matuma Kujataani Qaqortumi nutaamik mittarfittaarnermi timmisartumik angallassinermi periaatsimut nutaamut aalajangiinissamut tunngavissiaanngimmat. Aalajangiinissamut tunngavissaq "Mittarfinnik annertusaanermi inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussanik nalilersuinermiippoq"¹. Nalunaarusiami matumani Narsarsuarmut ineriartortitsinissamut periarfissatut ilusiliat aammalu Qaqortumi nutaamik mittarfittaarnissaq naatsorsuutigalugu Narsarsuaq Mittarfeqarfinnut aningaasaqarnikkut sunniutaasussat taamaallaat qulaajaavigineqarput.

¹ Deloitte: Mittarfinnik annertusaanermi inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussanik nalilersuineq, Alloriarneq 2 , April 2018

2. NARSARSUARMI MITTARFIUP SIUNISSAANUT PERIARFISSATUT ILUSILIAT PINGASUT TAAKKUA NASSUIARNEQARNERAT

Qaqortumi nutaamik mittarfiliornissaq annertuumik politikikkut aalajangigaavoq, tassani inuiaqatigiinni, inooqatigiinnermi, inuussutissarsiornikkut, attaveqaqatigiinnermut minnerunngitsumillu aningaasaqarnikkut tunngavissat ilaatinneqarlutik. Qaqortumi Mittarfik Namminersorlutik Oqartussanit 100%-imik nammineq aningaasaatinut akiliuteqarnikkut aningaasalersorneqassasoq naatsorsuutigalugu, misissueqqissaarnermi matumani naatsorsuinerit suliarineqarput, tamatumalu kingunerisaanik naatsorsuineri aningaasaatinut aningaasartuutitik ilanngussisoqarani.

Kommune Kujalleq suleqatigiissitaliamik pilersitsivoq, mittarfiit nutaamik ilusiligaaneranni Narsarsuarmi Mittarfiup siunissaanik misissuisussamik. Nalunaarusiaq manna suliaqarnerup taassuma ilaatut ilaatinneqarpoq.

Timmisartumik angallannermi periaatsimut nutaamut, tamatumalu malitsigisaanik Namminersorlutik Oqartussanut aamma Mittarfeqarfinnut, suliaqarnikkut aningaasaqarnikkullu sunniutaasussanut, ataqatigiissillugu Narsarsuarmi Mittarfiup siunissaanut periarfissatut ilusilianik pingasunik suliaqarnissamik Ineqarnermut Attaveqaqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfiup Rambøll qinnuigaa.

Qaqortumi timmisartunut suluusalinnut nutaamik mittarfeqalernerup kingunerissanik, Narsarsuarmi mittarfimmut tassangaanniillu akitsorsaataasartumik mittarfimmit annerusumit minnerusumut timmisartuussisoqarani, ilaasut sapinngisamik amerlanerpaat toqqaannartumik Qaqortumi aallarfiissaminnukartalissapput imaluunniit tikiffissaminnukartalissallutik. Tassunga ilanngutissaaq Kujataani ornigassanut allanut taakkunangaanniillu mittarfimmit annerusumit minnerusumut timmisartuussinerit ataatsimut isigalugu sivikinnerulertussaanerisa akikinnerulertussaanerisalu naatsorsuutigineqarnera, aammalu Narsarsuarmut sanilliullugu Qaqortoq, Kujataani angallasseriaatsimi qiterpasinnerusumi inissisimasoq, tassunga tassangaanniillu angallannerup ingerlanneqalernissaa.

Oqaatigineqassaaq Narsarsuup angallannikkut sullissivigineqarnerata arlaannik iluseqartumik attatiinnarneqarnissaa tunngavissaritinneqarmat, tassami Kujataani mittarfittut akunniffiusartutut ingerlatat pingaarnerit Qaqortumut nuunneqaraluarpataluunniit, Narsarsuup nunaqarfittut atatiinnarneqarnissaa kissaatigineqartoq politikikkut oqariartuutigineqarpoq.

Rambøll-ip qupperneri tulliuttuni Narsarsuarmi mittarfiup siunissaanut periarfissatut ilusiliaasinnaasuni pingasuni tunngavigisat, uuttuutit aamma sunniinerit nassuiarpai. Periarfissatut ilusiliat pingasut taakkua annertussutsit annikilliarthoneranni, aningaasaliinerit annertussusaanni aamma ingerlatseriaatsini nassuiarneqarput (takuuk quppernerup tullia):

Periarfissatut ilusiliaq 1:	Periarfissatut ilusiliaq 2:	Periarfissatut ilusiliaq 3:
<p>Narsarsuaq Kujataani nunap immikkoortuani angallannermut mittarfittut akunniffissatut atorunnaarsinneqassaaq, Qaqortumi Mittarfimmut nutaamut nuutinneqassalluni. Mittarfimmi maannakkut atortorissaarutit sanaartukkallu tamarmik atatiinnarneqassapput, taamaattoq akunnittarfiunngitsoq.</p> <p>Sulisut amerlassusaat angallannerup annertussusaanut annikillisumut naleqqussarneqassapput.</p>	<p>Narsarsuaq mittarfiup takissusaa aammalu atortorissaarutit annikillisillugit Qaqortup aamma Narsarsuup akornanni najukkami angallannermut atatiinnarneqassaaq.</p> <p>Sulisut annertuumik ikilisinneqassapput.</p>	<p>Narsarsuaq Qaqortumi mittarfimmit nutaamit timmisartuussinissamut qulimiguulinnut mittarfinngorlugu annikillisinneqassaaq.</p> <p>Sulisut annertuumik ikilisinneqassapput.</p>
<p>Mittarfik 1830 X 45 metri.</p>	<p>Mittarfik 799 x 30 metri mittarfiup pioreersup iluani pilersinneqassaaq.</p>	<p>Qulimiguulinnut mittarfik 30 meterinik diametereqartoq mittarfiup nunataata pioreersup iluani pilersinneqassaaq.</p>
<p>Timmisartut sarpeqanngitsut akunnattumik ungasissusilimmut timmisinnaasut aamma timmisartut turbo-nik sarpillit, soorlu assersuutigalugu Dash 8-200 aamma Dash 8-Q400 aamma ATR 72 missinnaapput.</p> <p>Islandimut aamma Københavnimut timmisartuussinissaq suli periarfissaqassaaq.</p>	<p>Immikkut ittumik akuersissuteqarnikkut timmisartut turbo-nik sarpillit, soorlu assersuutigalugu Dash 8-200 aamma ATR 42 missinnaapput.</p> <p>DHC 6 Twin Otter, King Air assigisaallu missinnaapput.</p>	<p>Qulimiguullit akunnattumik angissusillit aamma angisuut tamarmik missinnaapput, assersuutigalugu Bell 212 aamma AW 169 kiisalu Sikorsky 92 aamma Eurocopter Super Puma.</p>
		

Takussutissiaq 1: Periarfissatut ilusiliat pingasut

3. POLITIKKIKKUT AAMMA MALERUAGASSIINIKKUT PIUMASAQAATINUT KILLISSALIUSSAT

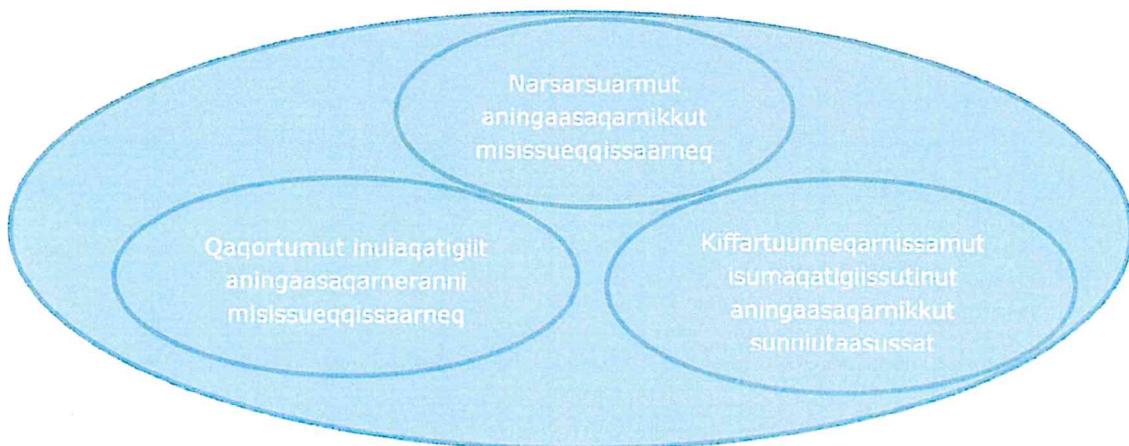
3.1 Inatsisartut mittarfiit ilusiligaanerat pillugu periusissatut aalajangiineri

UKA 2015-imi Kalaallit Nunaanni timmisartumik angallannermi periaatsip allangortinneqarnissaa pillugu Inatsisartunit immikkoortup 18/167-ip akuerineqarnerata kingunerisaanik, assartuussinermik suliaqarnerup, piffissap angalaffiusup aamma angalanermut aningaasartutit annikillisinneqarnerannik malitseqartussaassaaq aammalu ullumikkornit annertunerusumik angalasut ornigassaminnut toqqaannartumik timmisartuunneqartalernissaannut iluaqutaassalluni. Tamanna ilaatigut Kujataani pissaaq, tassani siunissami aqqusaartarfik Qaqortumiilissammat, tassanngaaniit Nuummum toqqaannartumik aqquteqalissalluni. Taamaaliornermi Qaqortup aamma Narsarsuup akornanni mittarfimmit annerusumik minnerusumit timmisartuussisarunnaarneq pissutaalluni Kujataani qulimiguulimmik timmisartuussinerit affaasa missaat atorunnaassapput.

3.2 Misissueqqissaarnerup ilusaa

Misissueqqissaarnerup manna Narsarsuarmi Mittarfiup siunissaanut immikkuullarissumik aningaasaliinerimut aamma missingersuutini aningaasaqarnikkut misissueqqissaarnerut, taamaalillunilu aamma Narsarsuarmi Mittarfimmit Qaqortumi Mittarfimmut aqqusaarluni angallannerup nuutinneqarnerani Mittarfeqarfinnut sunniutaasussanik qulaajaanertut, isigineqassaaq.

Misissueqqissaarnerup ilusiligaanera, aningaasaqarnikkut soqutigisaqartunut tassalu Mittarfeqarfinnut, Kalaallit Airports A/S-imut aamma Namminersorlutik Oqartussanut assigiittoq, imatut takussutissiarineqarsinnaavoq:

Ilusiliaq 1: Misissueqqissaarnerup ilusiligaanera

Narsarsuarmut tunngatillugu misissueqqissaarnerup manna taamaalilluni misissueqqissaarnerut allanut aallartinneqarsimasunut ataqatigiissillugu, pingaartumillu Qaqortumi nutaamik mittarfittaarnermi inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut misissueqqissaarnermut² tunngatillugu, isigineqassaaq. Immikkoortoq 11-imi misissueqqissaarnerit taaneqartut inernerit eqikkarneqarput.

² Deloitte: Mittarfinnik annertusaanermi inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussanik nalilersuineq, Alloriarneq 2, April 2018

3.3 Nunani tamalaani aamma nunami namminermi angallassinermi piumasaqaatinut killissaliussat

Nunani tamalaani aamma nunami namminermi angallassinermi piumasaqaatinut killissaliussani ilaapput Trafikstyrelsimit Inuiaqatigiinni timmisartumik angallassinermut aalajangersakkat tamarmik (BL-it) kiisalu International Civil Aviation Organization-imit (ICAO) maleruaqqusat tamarmik. Malitassat taakkua timmisartuussinernut aammalu mittarfinnut tunngatillugu angallassinernut tunngasunut tunngatillugu ilusilersuinernut suleriaatsinullu tunngassuteqarput.

Ilusilersuinernut angallassinernullu piumasaqaatit taakkua nalunaarusiami matumani erseqqinnerusumik itisiliivigineqassanngillat, kisianni oqaatigineqaannassaaq, aningaasaliinissamut missingersuutitut missingersuinernullu tamaginnut, malitassat maleruagassiinikkullu piumasaqaatit taaneqartut taakkua naammassineqarnissaat, tunngavissaritinneqartoq. Tamanna mittarfiit pioreersut, taxi-nut aqqutissat aamma mittarfiup eqqaani iluarsaassinerni aammalu mittarfiup naanninngorlugu aminningorlugulu annikillissinnissaanut atuutissaaq.

3.4 Periusissatigut killissaliussanut piumasaqaatit

Periarfissatut ilusiliaq 1: Mittarfik 1.830 m.	Periarfissatut ilusiliaq 2: Mittarfik 799 m.	Periarfissatut ilusiliaq 3: Qulimiguulik
Namminersorlutik Oqartussat mittarfinnut periusissiaannut iluaqutaassaaq, kisianni Narsarsuarmi annertuumik imminut akilersinnaanngitsunik atorneqanngitsunik piginnaasaqarnermik malitseqassalluni.	Namminersorlutik Oqartussat mittarfinnut periusissiaannut iluaqutaassaaq, kisianni Narsarsuarmi annertuumik imminut akilersinnaanngitsunik atorneqanngitsunik piginnaasaqarnermik malitseqassalluni.	Namminersorlutik Oqartussat mittarfinnut periusissiaanni nutaami najukkami qulimiguulinnut mittarfittut ilaavoq
Najukkami aamma takornariartitsisarnikkut soqutigisat iluaquserneqassapput, ilaatigut Islandimut timmisartuussinissaq periarfissaqarluni.	Qaqortumut timmisartumik mikisumik aamma qulimiguulimmik aqquteqarneratigut najukkami aamma takornariartitsisarnikkut soqutigisat iluaquserneqassapput.	Qaqortumut qulimiguulimmik aqquteqarneratigut najukkami soqutigisat iluaquserneqassapput.

Takussutissiaq 2: Periusissatigut killissaliussanut piumasaqaatit

4. PERIARFISSATUT ILUSILIANI PINGASUNI TAAKKUNANI PINGAARNERTIGUT NAJOQQUTARISAQ AAMMA INGERLATSINERMI TUNNGAVIGINEQARTOQ

4.1 Periarfissatut ilusiliaq 1: Narsarsuup ullumikkutut atatiinnarneqarnera, kisianni akunnilluni angallannertaqarani

Periarfissatut ilusiliaq 1-imi tunngavissaatinneqarpoq Qaqortumi Mittarfik nutaaq 1.500 meterimik mittarfittaartoq sananeqassasoq. Narsarsuarmi mittarfeqarfik (1.830 x 45 meter) aamma terminali ullumikkutut atatiinnarneqassapput, taamaalilluni mittarfimmi sullissinerinnakkut timmisartut sarpeqanngitsut akunnattumik ungasissusilimmut timmisartut aammalu timmisartut turbo-nik sarpillit tamarmik sullinneqarsinnaassallutik. Mittarfik taamaalilluni Qaqortup saniatigut mittarfittut allatut qinigassatut atorineqarsinnaassaaq aammalu timmisartut anginerusut, assersuutigalugu Islandimeersut aamma Europa-meersut missinnaassallutik. Mittarfik pingaartumik nunaqarfimmut aammalu Narsarsuup eqqaani pisullutik takornarianut najukkami mittarfittut atorineqassaaq.

Tunngavissaatinneqarpoq sulisunut inissiat ikilisinneqassasut aammalu akunnittarfik namminersortunit ingerlanneqartussanngussasoq. Ataatsimut isigalugu periarfissatut ilusiliani tassani, mittarfimmi atortorissaarutit inissaqartitsinerlu angallannikkut pisariaqartitsinerlut sanilliullugu annertunaagaasussaapput.

4.2 Periarfissatut ilusiliaq 2: Mittarfik annikillisillugu Narsarsuarmi mittarfiup atatiinnarneqarnera

Periarfissatut ilusiliani tassani mittarfik 799 x 30 meterimut annikillisinneqarpoq, tassanilu siunnerfigineqarpoq Twin Otter-inut, timmisartunut King Air-inut assigisaannulluunniit mittarfik naatsoq. Mittarfimmut 1.830 meteriusumut siusinnerusukkut taaneqartumut sanilliullugu, mittarfiup naannerusup taassuma kingunerisaanik sanaartornermut aningaasaliinerit, aserfallatsaaliuinerlut aningaasartuutit aamma iluarsaassinerit annikinnerusussaapput kiisalu ikuallattoornissamut upalungaarsimasut timmisartunut 19-inik ilaasoqartartunut naapertuuttumik annikillisinneqassallutik. Ikuallattoornissamut upalungaarsimasut attatiinnarneqassappata Narsarsuarmi mittarfik angallassinerrinnakkut, timmisartunut Dash-8-200-inut Qaqortup saniatigut mittarfittut allatut qinigassatut atorineqarsinnaassaaq.

Narsami aamma Nanortalimmi mittarfinnik naatsunik pilersitsisoqassappat, mittarfik 799 meteri pingaartumik pingaaruteqassaaq, taamaalilluni Kujataani Twin Otter-imut assigisaannulluunniit ataatsimut suliffissaqartitsisoqarsinnaassalluni. Qaqortup aamma Narsarsuup akornanni sapaatip akunneranut marlussiaarluni angallassinissamut Twin Otter-imik ataatsimik ingerlatsinissaaq naleqquttussaangilaq aammalu imminut akilersinnaasusnaanani.

Aamma periarfissatut ilusiliani tassani tunngavissaritinneqarpoq akunnittarfik namminersortunit ingerlanneqalissasoq aammalu sulisunut inissiat ikilisinneqassasut.

Naatsorsuutigineqanngilaq mittarfik pisariaqartinneqanngitsoq aammalu nunaminertaq peerneqassasut, kisiannili mittarfik nutaaq naannerusup aminnerusorlu taamaallaat mittarfiup pioreersup iluani nalunaaqutserneqassasoq. Taamatutaaq terminalip illutaa allallu illuutit mittarfimmut attuumassuteqartut pisariaaruttut, peerneqassanngillat.

4.3 Periarfissatut ilusiliaq 3: Narsarsuarmi mittarfiup qulimiguulinnut mittarfittut allangortinneqarnera

Kiisalu periarfissatut ilusiliaq 3-imi Qaqortumut qulimiguulimmik attaveqalersitsisumik, Narsarsuarmi mittarfiup qulimiguulinnut mittarfinngorlugu annikillisinneqarnissaa qulaajaavigineqarpoq. Qulimiguulinnut mittarfik maannakkut nunaminertaata sumiiffiani annikinnerusumi pilersinneqassaaq, aammalu maannakkut terminalip illutaata ilaa, qulimiguulinnik angallannermut terminalip illutaatut atatiinneqarsinnaavoq. Tamanna aamma sullissinnermut illutanut atuutissaaq.

Qulimiguulinnut mittarfik qulimiguulinnut anginerusunut, soorlu Sikorsky 61 aamma 92, Eurokopter Super Puma assigisaannulluunniit annertussusilerneqassaaq. Pissusiviusuni taamaallaat qulimiguullit akunnattumik angissusillit, soorlu Bell 212 imaluunniit AW 169, kisimik pisariaqartinneqartussaapput, kisianni qulimiguullit anginerpaat SAR-imi sullissinnermut immaqalu kingusinnerusukkut Kujataani aatsitassarsiorluni misissuinermi ingerlatanut pisariaqartinneqalersinnaapput.

Periarfissatut ilusiliani matumani akunnittarfik namminersortunit ingerlanneqalissaaq aammalu sulusunut inissiat ikinnerpaatilerlugit ilanngarneqassapput.

4.4 Aningaasaqarnikkut misissueqqissaarnerit

Immikkoortuni tulluuttuni Narsarsuarmi Mittarfiup siunissaa pillugu aningaasaqarnikkut tamakkiisuunerpaamik aalajangiinissamut tunngavissaqalersitsinissaaq siunertaralugu, aningaasaqarnikkut misissueqqissaarnerit sisamat saqqummiunneqarput.

- Immikkoortoq 6-imi periarfissatut ilusilianut pingasunut taakkununga aningaasaliinernut misissueqqissaarnerit saqqummiunneqarput. Periarfissatut ilusiliani ataasiakkaani sanaartornermik suliaqarnernik pilersitsineq imaluunniit annikillitsineq qanoq akeqassanersoq aammalu Narsarsuarmi Mittarfiup allangortinneqartup sananeqarnissaa pilersinneqarnissaalu qanoq sivilutigissanersoq, immikkoortumi paasinarsisinneqarpoq.
- Immikkoortoq 7-imi ingerlatsinnermut missingersuutit takutinneqarput, tassa imaappoq periarfissatut ilusiliani assigiinngitsuni Narsarsuarmi Mittarfimmi isertitassanut tunngavissat suussanersut aammalu ingerlanneqarnissaa aningaasartuutitigut qanoq akeqassanersoq.
- Immikkoortoq 8-imiippoq missingersuutini aningaasaqarnermi misissueqqissaarnertut taaneqartartoq, allanut atatillugu aningaasaatinut tigorianaannut misissueqqissaarnertut taaneqartartoq, tassa imaappoq sanaartornermut aningaasartuutitut aammalu Narsarsuarmi Mittarfiup ingerlanneqarneranut naammattunik aningaasaqarnikkut aningaasassaqaqarnissap qulakkeernissaanut, ukiumut aammalu ataatsimoortumik aningaasanik tigorianaannik pisariaqartitsineq qanoq annertutigiva.

- Kiisalu aningaasaliinerit siuliani taaneqartut kingumut naatsorsuinermi erniaat kiisalu ingerlatsinermi isertitat aamma ingerlatsinermi aningaasartuutit maannakkut naliusumut naatsorsorlugit, immikkoortoq 9-imi takutinneqarput. Ilusiliaq taanna suliassat aningaasaliiviusussat naliliivigineqarnerannut eqikkaanerpaajusussatut isigineqarpoq.

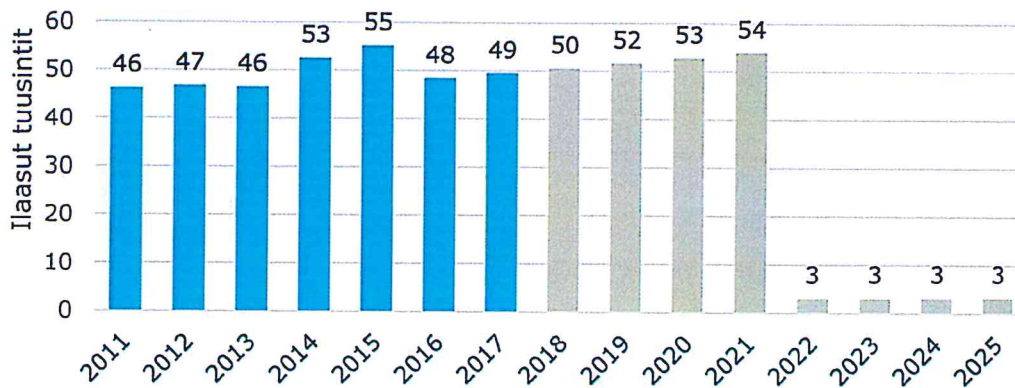
Misissueqqissaarnerit ataasiakkaat aamma tunngavigisat immikkoortuni tulliuttuni allassimapput.

5. ANGALLANNERUP INERIARTORNISSAA NAATSORSUUTIGINEQARTOQ

5.1 Kujataani angallannermi niuerfimmik nalilersuineq

2016-imi Narsarsuarmi Mittarfimmi nunap iluani ilaasut 37.789-iupput aammalu Danmarkimut Islandimullu nunanut allanut ilaasut 10.556-iullutik – ilaasut tikittut aallartullu katillugit 48.345.

Narsarsuarmi angallannerup annertussusaa ukiumut ilaasuni 50.000 missaanniittuni taakkunani +- 10 procentimik nikerarpoq, qaffariartulaarluni. Kujataani angallannerup annertussusaa annertuumik allangussasoq, nunap immikkoortuani aningaasaqarnikkut, inuusutissarsiornikkut imaluunniit innuttaasut katitigaaneranni takussutissaqanngilaq. Innuttaasut katitigaaneranni allanguutit aammalu takornariat ukiumut 2,2 procentimik amerlisassasut ilimagisaqarneq³ sillimaffigissagaanni, ilaasut amerlassusaat ukiumut 1,8 procentimik ilusiliinermi siuariassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Taamaattoq Narsarsuup aamma Qaqortup akornanni mittarfimmit annermit minnerusumut timmisartuussisarnerup atorunnaarnera pissutaalluni billetsit akii appartinneqassappata, inuit aamma takornariat angalasut amerlassusaasa nikeriarnissaa periarfissaqarpoq. Angalasut nikeriarsinnaanerat taanna misissueqqissaarnermi toqqaannartumik ilanngunneqanngilaq, kisianni malussarissutsimut misissueqqissaarnermi takussutissiarineqarluni.

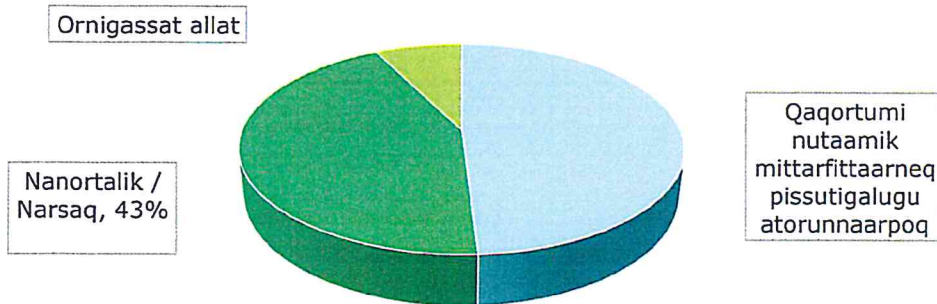
Ilusiliaq 2: Narsarsuarmi mittarfimmi angallannerup ineriartornera (ilaasut tikittut aamma aallartut)

Qaqortumi nutaamik mittarfiliortoqassappat, Narsarsuup aamma Qaqortup akornanni mittarfimmit annerusumit minnerusumut angallattoqarunnaartussaavoq. Ilaasut affai Qaqortumukartussaapput, taamaalillutillu taakkua ornigassaminnut tassanngaaniillu toqqaannartumik timmisartuunneqarsinnaallutik. Taamaalilluni Kujataani angallattut najukkameersut aammalu angallannermik suliaqartut affaasa missaannaanniilertussaapput. Kujataani angallattunit naatsorsuutigineqarpoq, Qaqortumi nutaamik mittarfiliortoqassappat, Narsarsuarmi mittarfimmi ilaasut ukiumut 3.000-it missaat taamaallaat kisinggorutissasut (takuuk Ilusiliaq 3 qupperneq 15-miittoq).

Kujataani ornigassat anginersaasa tullii tassaapput Nanortalik aamma Narsaq, Kujataani maannakkut qulimiguulimmik angallannermi 43 procentinik pissarsiviusartut.

³ UNWTO-p nunanut atortorissaarfiusunut takornariartitsisarnerup ungasissumut siuariartomissaanut missingersuineranut naapertuuttumik.

Angallannerinnaq isigalugu taamaalilluni Kujataani akunniffiusartup Narsarsuarmi mittarfimmit Qaqortumut nuutinnerani ilaasunut annertuumik iluaqutissartaqarpoq, tassami ilaasut affaasa mittarfimmit annermit minnerusumut timmisartornissaat ataatsimik annikillisussaavoq, aammalu Kujataani ornigassanut allanut Narsarsuarmukaqqaaratik Qaqortumi akunniffissamut nutaamut sivikinnerusumik timmisartortalissallutik.

Ilusiliaq 3: Qaqortumi nutaamik mittarfittaareernerup kingorna angallannerup agguarsimanera

5.2 Narsarsuarmi mittarfimmi siunissami angallanneq

Ullumikkut Narsarsuaq 126-it missaannik inoqarpoq, taakkunannga 60-it missaat Mittarfeqarfinni sulisuupput. Periarfissatut ilusiliani matuma siuliani allassimasuni taaneqartutut ingerlatat annikillisinneqassappata, MIT malillugu sulisut 10-it aamma 30-it akornanniittut, periarfissatut ilusiliani ilusiliineq apeqqutaalluni, ilaannikkut Qaqortumut immaqalu avannamut ornigassanut allanut assartorneqarnissamik pisariaqartitsisartussaapput. Tassunga ilanngutissaaq aasaanerani pisullutik takornariat arlallit Narsarsuup eqqaani takusassarsiornissamik kissaateqartut.

Takornariat ikittuinnaassapput, taamaalilluni missingersuinerpiamik suliaqartoqarsinnaanani, kisianni Qassiarsuup aamma Igalikup eqqaanni aasaanerani takornariatitsisoqartarnera ingerlaannassasoq ilimagissallugu naleqqussinnaavoq. Takornariat taakkua pingaartumik akigititanik pissuteqartumik aammalu immikkut misigisassarsiorniarlutik umiarsuarmik atuissasut naatsorsuutigineqarpoq.

6. ANINGAASALIINISSAMIK PISARIAQARTITSINEQ

6.1 Periarfissatut ilusiliaq 1: Kujataani nunap immikkoortuani angallannermut mittarfittut allatut qinigassatut tamakkiisumik iluarsaassinissamut aningaasaliinissamut missingersuutit

Periarfissatut ilusiliaq 1-imi mittarfik airside-mut, atortorissaarutinut inissaqartitsinermullu tunngatillugu ullumikkutut angissuseqartillugu atatiinnarneqassaaq, taamaalilluni ajornartoornermi timmisartunut sarpeqanngitsunut akunnattumik ungasissusilimmut timmisartunut aammalu Nuummiit aamma Ilulissaniit nunap iluani timmisartunut mittarfittut allatut qinigassatut atorneqarsinnaassalluni.

Kisiannili illutaannut nunamut sammisuni aningaasaliinerit, akunnittarfimmut (namminersortunit ingerlanneqalertussamut), sulisunut inissianut aammalu illuutitut allanut MIT-imut attuumassuteqartunut tunngatillugu, Narsarsuarmi Mittarfiup ullumikkutut ingerlatiinnarneqarnissaanut sanilliullugu annertuumik annikillisinneqarput. Periarfissatut ilusiliaq 1-imi sanaartornermut aningaasaliinerit tamarmiusut imatut isikkoqarput:

Aningaasaliinerup suussusaa	Aningaasaliineq aningaasartuutit (mio. koruunit)	Piffissaq sanaartorfiusoq (ukioq)	Sanaartornerup aallartiffia
Mittarfik; taxi-nut aqutissat aamma nunaminertat; qalliutit	20	3	2019
Mittarfik, qaammaqqutit aamma HSP-eqarfiit, ajornartoornermi generatori	15	2	2025
Pilersuiffiit; Innaallagialaq, imeqarneq aamma kiassarneq	4	10	2025
Pilersuiffiit; ikummatissaq	4	10	2025
CNS	3	20	2019
Illuutit, mittarfimmut attuumassuteqartut	25	30	2019
Mittarfeqarfiit sulisunut inissiaataat	5	30	2019
Ingerlatsinermut atortut	36	20	2019
Iliuuseqarnermut orsersornermullu atortut	4	20	2025
Katillugit	114		

Takussutissiaq 3: Periarfissatut ilusiliaq 1-imi sanaartornermut aningaasaliinerit aamma piffissaq sanaartorfiususaaq

Najoqqutarisaq: MIT, 2018.

6.2 Periarfissatut ilusiliaq 2: Najukkami angallannermut 799 meterimik mittarfilerlugu iluarsaassinissamut aningaasaliinissamut missingersuutit

Narsarsuarmi Mittarfiup siunissaanut najoqqutarisap 'annikilliseqqinneqarnera' tassaasinnaavoq mittarfiup 799 meterinngorlugu annikillisinneqarnera aammalu mittarfimmi atortorissaarutit allat taamaallaat timmisartumik Dash-6-imik Twin Otter-imik assigisaanilluunniit nunaqarfimmut sinneruttumut najukkami aammalu attartukkanik angallannermi miffigineqarsinnaasunngorlugu, annertussusilerneqarlutik. Immaqalu ikualattoornissamut upalungaarsimasut tamakkiisumik ullumikkutut attatiinnarneqarpata,

aammalu maannakkut Dash-8-200-inut mittarfimmi 799 meteriulluni naannerusumi minnissamut maannakkut immikkut ittumik akuersissuteqarneq ingerlaannassappat, timmisartoq Dash-8-200 missinnaassaaq.

Periarfissatut ilusiliaq 2-imi airside iluarsaanneqarnissaanut annikillisinneqarnissaanullu kiisalu inissiat aamma pilersuiveqarfiit iluarsaanneqarnissaannut aningaasaliinerit tamarmiusut Takussutissiaq 4-mi takutinneqartutut agguarsimapput.

Aningaasaliinerup suussusaa	Aningaasaliineq aningaasartuutit (mio. koruunit)	Piffissaq sanaartorfiusoq (ukioq)	Sanaartornerup aallartiffia
Mittarfik, taxi-nut aqqutissat aamma nunaminertat, qalliutit	12	3	2019
Mittarfik, qaammaqqutit aamma HSP-eqarfiit, ajornartoornermi generatori	9	2	2025
Pilersuiffiit; Innaallagialaq, imeqarneq aamma kiassarneq	4	10	2025
Pilersuiffiit; ikummatissaaq	2	10	2025
CNS	3	20	2019
Illuutit, mittarfimmut attuumassuteqartut	14	30	2019
Mittarfeqarfiit sulisunut inissiaataat	4	30	2019
Illuutit allat, Mittarfeqarfinit pigineqartut	0	30	2019
Ingerlatsinermut atortut	9	20	2019
Iliuuseqarnermut orsersornermullu atortut	3	20	2025
Katillugit	58		

Takussutissiaq 4: Periarfissatut ilusiliaq 2-mi sanaartornermut aningaasaliinerit aamma piffissaq sanaartorfiususaaq

Najoqqutarisaq: MIT, 2018.

6.3 Periarfissatut ilusiliaq 3: Narsarsuarmi mittarfiup qulimiguulinnut mittarfinngorlugu annikillisinneqarneranut aningaasaliinerimut missingersuutit

Periarfissatut ilusiliaq 3-imi illutai annikinnerpaamiissallutik aammalu maannakkut timmisartunut nunaminertaata ilaani qulimiguulinnut nunaminertalerlugu, mittarfik qulimiguulinnut mittarfinngortinneqassaaq. Maannakkut mittarfeqarfik aallartunut mittarfittaartoq, taxinut aqquteqartoq aammalu nunaminertaata sinna matuneqassaaq, kisianni piiarneqassanani.

Terminalip illutaa qulimiguulimmut ilaasunik iliuuseqarfiginninnissamut aammalu nassiussanik passussinermut atatiinnarneqassaaq. Illutaata ilaa matuneqarsinnaavoq.

Periarfissatut ilusiliaq 3-mut airside iluarsaanneqarnissaanut annikillisinneqarnissaanullu, inissiat aamma pilersuiveqarfiit iluarsaanneqarnissaannut aningaasaliinerit tamarmiusut Takussutissiaq 5-mi takutinneqartutut agguarsimapput, aningaasaliinissat naatsorsuutigineqartut aamma piffissat aningaasaliiviusussat allassimallutik.

Aningaasaliinerup suussusaa	Aningaasaliineq aningaasartuutit (mio. koruunit)	Piffissaq sanaartorfiu-soq (ukioq)	Sanaartornerup aallartiffia
Qulimiguulinnut mittarfik qaammaqquteqarfiit ilanngullugit	0,2	3	2019
Pilersuiffiit; Innaallagiaq, imeqarneq aamma kiassarneq	4	2	2025
Illuutit, mittarfimmut attuumassuteqartut	6	20	2019
Mittarfeqarfiit sulisunut inissiaataat	2	30	2019
Ingerlatsineranut atortut aamma iliuuseqarnermut atortut	5	30	2019
Katillugit	17		

Takussutissiaq 5: Periarfissatut ilusiliaq 3-mi sanaartornermut aningaasaliinerit aamma piffissaq sanaartorfiusussa

Najoqqutarisaaq: MIT, 2018.

6.4 Eqikkaaneq aamma periarfissatut ilusilianut pingasunut taakkununga aningaasaliinerit annertussusaasa imminnut sanilliunneqarnerat

Eqikkaalluni periarfissatut ilusiliani pingasuni taakkunani aningaasaliinissamut pisariaqartitsineq imatut eqikkarneqarsinnaavoq:

	Periarfissatut ilusiliaq 1: 1.830 m	Periarfissatut ilusiliaq 2: 799 m	Periarfissatut ilusiliaq 3: Qulimiguulinnut mittarfik
Sanaartornermut aningaasartuutit	114	58	17

Takussutissiaq 6: Periarfissatut ilusiliani pingasuni taakkunani aningaasaliinissamut pisariaqartitsineri imminnut sanilliunneqarnerat (mio. koruunit)

Najoqqutarisaaq: MIT, 2018.

7. 2022-IMI INGERLATSINERMI MISSINGERSUUTIT

7.1 Ingerlatsinermut missingersuutitut aallaqqaasiut

Narsarsuarmi Mittarfik 2016-imi 7 mio. koruuninik sinneqartoorfiusumik ingerlatsinermi angusaqarpoq, taamaalillunilu MIT-ip sinneqartoorutaannut tamarmiusunut iluaqutaalluni. Angusat sinneqartoorfiusut taakkua illuatungaani Narsarsuup, Nuup aamma Kangerlussuup akornanni tapiiffigineqanngitsumik angallavinni, illuatungaani Kujataani qulimiguulinnut mittarfippassuarnut ingerlaqqilluni attaveqarnermi, kingulliullugu taaneqartumut Namminersorlutik Oqartussanit kiffartuunneqarnissamut isumaqatigiissutit tunngavigineqarlutik, Narsarsuup akunniffiuneranit mittarfimmut akitsuutinit annertuumik pissarsiarineqarput.

Narsarsuarmi mittarfimmut akunnittarnerup Qaqortumut nuutinneratigut, siusinnerusukkut oqaatigineqareersutut, ilaasut amerlassusaanni uuttorlugu, Kujataani timmisartumik angallannerup affaa sipaarneqassaaq, aammalu Narsarsuarmi mittarfik assartuussineq isigalugu pisariaaruttussaalluni.

Kisiannili Narsarsuup nunaqarfittut ilanngullugulu takornariat ornigassaattut atatiinnarneqarnissaa, politikikkut kissaatigineqarpoq. Politikikkut siunnerfigineqartup taassuma piviusunnigortissinnaanissaanut aalajangiinissamut tunngavissanut ilassuteqarniarluni, ingerlatsinermut missingersuutit matuma kingornaniittut suliarineqarput.

7.2 Tunngavigineqartut

Immikkoortumi matumani Narsarsuarmi mittarfimmut, nutaamik mittarfiit ilusiligaanerat piviusunnigussappat, ingerlatsinermut missingersuutit naatsorsuutigineqartut nassuiarneqarput. Ingerlatsinermut missingersuutitut periarfissatut ilusiliat pingasut taakkua arlaat piviusunnigortinneqassanersoq apeqqutaavoq. Mittarfeqarfiit naatsorsuutaanni kisitsisit 2016-imeersut, periarfissatut ilusilianut tamaginnut ingerlatsinermi isertitassatut aamma aningaasartuutissatut naatsorsuutigineqartut missingersorneqarnerannut atorineqarput.

Tamatuma kingunerisaanik ingerlatsinermut missingersuutit siunissamut tunngavissarititaasunik naatsorsuutigisanillu arlalinnik tunngaveqarput, taamaattumillu suliap pissusissamisoornerani nalorninartortaqlutik.

7.2.1 Periarfissatut ilusiliaq 1-3-imut ingerlatsinermut tunngavigisat

Periarfissatut ilusiliaq 1-3-imi naatsorsuutini allattukkat tamarmik immikkut (imaluunniit allattukkat ataaniittut) ilaasut amerlassusaat, mittarfiup takissusaa illuutit pisariaqartinneqartut tassunga atasussat ilanngullugit, apeqqutaatillugit nalilersorneqarput imaluunniit MIT-imit nammineq naliliineq aallaavigineqarluni. Naatsorsuutini allassimasoq ilaasut amerlassusaannit imaluunniit mittarfiup angissusaanit aqunneqarnerasoq, Rambøll-imit missilluineq aallaavigineqarpoq.

Pissusiviusuni naatsorsuutini allattukkani amerlasuuni, ilaasut amerlassusaat imaluunniit mittarfiup takissusaa, ersarissumik apeqqutaanngilaq, kisianni taakkua ataqatigiissinneqarnerusussaallutik. Aningaasartuuteqarfiusut marluk 'ingerlatsinermut aningaasartuutit' aamma 'iluarsaassinerit aamma aserfallatsaaliuineq' tamanna pissutigalugu naatsorsuinerit allattukkat ataanni nassuiarneqarput, ilaasut amerlassusaannit imaluunniit mittarfimmi mittarfiup aamma atortut angissusaannit aqunneqarnerat nalilersorneqarluni.

Takussutissiaq 7-imi naatsorsuutini allattukkat misissorneqartut takutinneqarput.

Allattukkani ataasiakkaani tamaginni allanneqarpoq, uuttuut suna ineriartornermut pitsaanerpaamik nassuiaaviunersoq, aamma ukiumut amerlinerit, piffissami misissueqqissaarfiusumi 2042-mut naatsorsuutigineqarnersut takutinneqarluni. Naatsorsuineri naatsorsuutigineqarpoq Qaqortumi mittarfik 2022-imi atorneqalersinnaassasoq.

Allattukkat	Aningaasartuuteqarfiusoq	Ukiumut siuariarnej
Isertitat		
Mittarfimmi akitsuutit	Ilaasut	1,8 pct.
Tunisineq ikummatissaq	Ilaasut	1,8 pct.
Tunisineq assigiinngitsut	Ilaasut	1,8 pct.
Tunisineq akunnittarfimmi pisiniarfik	Ilaasut	1,8 pct.
Tunisineq nammineq suliaqarnermi	Ilaasut	1,8 pct.
Attartortitsinermit isertitat	Ilaasut	1,8 pct.
Ingerlatsinermit isertitat allat	Ilaasut	1,8 pct.
Aningaasartuutit		
Nioqutissanik atuineq	Ilaasut	1,8 pct.
Ingerlatsinermit aningaasartuutit	Mittarfik/ilaasut	0,9 pct.
Allaffissorneq	Ilaasut	0,0 pct.
Ilinniartitaanermut aningaasartuutit	Ilaasut	1,8 pct.
Avataaniit sullissinerit	Ilaasut	0,0 pct.
Iluarsaassineq & aserfallatsaaliuineq	Mittarfik/ilaasut	0,0 pct.
Pisinerit	Ilaasut	0,9 pct.
Sulilluni angalanerit	Ilaasut	0,9 pct.
Sulisunut aningaasartuutit	MIT-imit naliliineq	1,8 pct.
Aningaasalersuineq	Ilaasut	0,0 pct.
Aningaasartuutit allat	Ilaasut	0,0 pct.

Takussutissiaq 7: Mittarfeqarfiit naatsorsuutaanni allattukkat aallaavigalugit isertitat aamma ingerlatsinermit ilimagisat

Nunap immikkoortuani angallaneq Qaqortumut nuutinneqarpat, siusinnerusukkat oqaatigineqareersutut, Narsarsuarmi mittarfimmi ukiumut ilaasut 3.000-it missaanniissasut missingersuisoqarpoq. Taamaattoq sumiiffimmi takornariartitsisarnikkut ineriartortitsineq apeqqutaalluni taanna kisitsit qaffasinnerusinnaavoq.

Ilaasut amerlassusaat taanna maannakkut Kalaallit Nunaanni mittarfinnut sanilliukkaanni, Paamiuni Mittarfik 6.000-it missaanni ilaasoqartartoq, ilaasut amerlassusaannut tunngatillugu mittarfinni sanilliukkuminarnersaavoq. Naatsorsuutini allassimasumut ilaasut amerlassusaat apeqqutaatillugu naliliisoqartillugu, allassimasumi tassani aningaasartuutit, mittarfimmut annertussutsimigut naapertuuttumut ilaasumut ataatsimut aningaasartuutaasartut annertussusii malillugit iluarsineqarput, aammalu mittarfiup annertussutsimigut naapertuuttup aammalu periarfissatut ilusiliami pineqartumi Narsarsuarmi mittarfimmi naatsorsuutigisat assigiinngissutaannut iluarsineqarluni.

Ingerlatsinermut aningaasartuutit ilaannut tunngatillugu, mittarfiup angissusaa kiisalu illuutit amerlassusaa, timmisartumik angallannerup attatiinnarnissaanut aammalu timmisartut assigiinngitsunik angissusillit missinnaanissaannut pisariaqartoq nassuiarneqarsinnaanerusarput. Naatsorsuutini allattukkani, mittarfiup angissusaa malillugu inissisimasut naatsorsuutigineqartuni, Kalaallit Nunaanni mittarfik taamaaqataanik angissusilimmik mittarfeqartoq aallaavigineqarpoq. Mittarfimmi taamaaqataanik angissuseqartumi mittarfimmut kvadratmeterimut aningaasartuutit, Narsarsuarmi mittarfiup angissusaa malillugu iluarsineqarput, tassani mittarfiit angissusaa marluk taakkua tamakkiisumik imminnut naapertuutingitsoorsinnaallutik.

7.3 Innuttaasut amerlassusaa aamma MIT-imi sulisut amerlassusaa pillugit immikkut
Sulisut amerlassusaa, taamaalillunilu aningaasarsianut aningaasartuutit ingerlatsinermut naatsorsuutini immikkut annertuujupput. Innuttaasut amerlassusaa aammalu Narsarsuarmi mittarfimmi MIT-imi sulisut amerlassusaa ineriartornermut tunngatillugu, ineriartorneq manna naatsorsuutigineqarpoq:

Periarfissatut ilusiliaq/ Mittarfiup takissusaa	Innuttaasut sulisut amerlassusaa sanilliullugu	Taakkunannga MIT-imi sulisut
Periarfissatut ilusiliaq 0	126	60 (L24 H26 F10)
Periarfissatut ilusiliaq 1	58	28 (L18 H0 F10)
Periarfissatut ilusiliaq 2	42	20 (L10 H0 F10)
Periarfissatut ilusiliaq 3	21	10 (L1 H0 F9)

Takussutissiaq 8: Periarfissatut ilusiliani tamaginni innuttaasut amerlassusaa aamma MIT-imi sulisut

Nassuiaat: L=Mittarfik, H=Akunnittarfik, F=Pilersuinermik suliaqarneq

Najoqqutarisaq: MIT aamma Rambøll missingersuineri.

Sulisut amerlassusaa mittarfimmut ingerlatsinermut naatsorsuutini aningaasarsianut aningaasartuutit ilaatinneqarpoq, sulisumut ataatsimut agguaqatigiissillugu ukiumut aningaasarsiat DKK 300.000 aallaavigineqarlutik. Innuttaasut amerlassusaa MIT-ip illuutit naatsorsuutaanni ilaapput, tassani naatsorsuutigineqarluni MIT-ip inissiaataasa innuttaasunut kiserngoruttunut atorineqanassasut.

7.4 Periarfissatut ilusiliani taakkunani ingerlatsinermut missingersuutit takussutissiaq

Ilimagisat matuma siuliani allassimasut periarfissatut ilusilianut tamaginnut ingerlatsinermut missingersuutit qupperni tulliuttuni takutinneqartunut pissutaapput. Tamatuma saniatigut periarfissatut ilusiliaq 0 Narsarsuaq ullumikkut ingerlanneqaannarluni, sanilliussassatut takutinneqarpoq.

Periarfissatut ilusiliaq:	Periarfissatut ilusiliaq 0: 1.830 m	Periarfissatut ilusiliaq 1: 1.830 m	Periarfissatut ilusiliaq 2: 799 m	Periarfissatut ilusiliaq 3: Qulimiguulinnut mittarfik
Isertitat				
Mittarfimmut akitsuutit	21.919	1.325	1.325	292
Tunisineq, ikummatissaq	14.852	166	166	51
Tunisineq, assigiinngitsut	5.743	66	66	-
Tunisineq, akunnittarfimmi pisiniarfik	10.111	-	-	-
Tunisineq, nammineq suliaqarneq	28.123	-	-	-
Attartortitsinermit isertitat	6.574	45	45	23
Isertitat allat	-	-	-	-
Isertitat katillugit	87.321	1.602	1.602	366
Aningaasartuutit				
Nioqutissanik atuineq	-28.335	-167	-167	-42
Ingerlatsinermit aningaasartuutit	-17.040	-488	-443	-61
Allaffissorneq	-1.844	-38	-38	-12
Ilinniartitaanermut aningaasartuutit	-262	-101	-101	-5
Kiffartuussissutit	-2.183	-132	-132	-7
Iluarsaassineq & aserfallatsaaliuineq	-5.690	-5.529	-431	-45
Pisinerit	-1.208	-84	-84	-7
Sulilluni angalanerit	-542	-101	-101	-5
Sulisunut aningaasartuutit	-22.502	-10.501	-7.501	-3.751
Aningaasalersuineq	-311	-10	-10	-
Aningaasartuutit allat	-	-	-	-
Aningaasartuutit tamarmiusut	-79.917	-17.151	-9.008	-3.933
Ingerlatsinermit angusat	7.404	-15.549	-7.406	-3.568

Takussutissiaq 9: Periarfissatut ilusiliani ataasiakkaani 2022-imi ingerlatsinermit missingersuutit (tusind koruunit)

7.5 Periarfissatut ilusilianut ataasiakkaanut ingerlatsinermit missingersuutit nassuiarneqarnerat

7.5.1 Periarfissatut ilusiliaq 0: Narsarsuarmi mittarfik (Imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfik; 1828 m x 45 m)

Periarfissatut ilusiliaq 0-imi maannakkut mittarfiit ilusiligaanerat attatiinnarneqassappat, 2022-imi Narsarsuarmi mittarfimmut periarfissatut ilusilianut allanut sanilliullugu ingerlatsinermit missingersuutit nassuiarneqarput. Ingerlatsinermit angusani allattukkat tamarmik piffissami siuariartortitsinissamut naatsorsuutigineqartoq 1,8 procent malinneqarpat, Narsarsuarmi mittarfimmut sinneqartoorutit 2022-imi 7 mio. koruunit missaanniissasut naatsorsuutigineqarpoq.

7.5.2 Periarfissatut ilusiliaq 1: Narsarsuarmi mittarfik (Imarpik qulaallugu timmisartunut mittarfik; 1828 m x 45 m) Qaqortumi 1500 meterimik mittarfitalimmik nutaamik mittarfeqarluni

Isertitanut tunngasut Paamiuni ilaasumut ataatsimut isertitat 2022-imi akinut siumut naatsorsorlugu atorneratigut aalajangerneqarput. Maannakkut Narsarsuarmi mittarfiusumi ingerlatat annertussusaat soorunami Paamiuni pisunit annertunerujussuupput, kisianni naatsorsuutigineqarpoq Qaqortumi nutaamik mittarfeqalerluni angallannerup ilusaa nutaaq atuutilerpat, siunissami Narsarsuarmi mittarfimmi angallannerup annertussusaa 'Paamiut annertoqqataanut' annikillissasoq.

Ingerlatsinermit, iluarsaassinernut aserfallatsaaliuinernullu aningaasartuutinit, mittarfiup angissusaa malinneqartoq ilimagineqarpoq aammalu Narsarsuarmi Mittarfimmi mittarfimmut kvadratmeterimut maannakkut aningaasartuutaasartut, 2022-imi aningaasartuutinit siumut naatsorsorlugit, atorlugit aalajangerneqarlutik. Aningaasartuutini sinneruttuni ilaasumut ataatsimut Paamiuni nalunaarsorneqartumut aningaasartuutit malinneqartut naatsorsuutigineqarpoq. Sulisunut aningaasartuutini, MIT-ip mittarfiup takissusaani aamma ilaasut amerlassusaanni sulisoqarnissamut naatsorsuutigisai malinneqarput.

7.5.3 Periarfissatut ilusiliaq 2: Narsarsuarmi mittarfik (nunap immikkoortuani mittarfik; 799 m x 30 m) Qaqortumi 1500 meterimik mittarfitalimmik nutaamik mittarfeqarluni

Isertitanut tunngasut Paamiuni ilaasumut ataatsimut isertitat 2022-imi akinut siumut naatsorsorlugu atorneratigut aalajangerneqarput. Tamatuma kingunerisaanik isertitat periarfissatut ilusiliaq 1-ip taamaaqatigai.

Ingerlatsinermit, iluarsaassinernut aserfallatsaaliuinernullu aningaasartuutinit, mittarfiup 799 meteritit angissusaa malinneqartoq ilimagineqarpoq aammalu Paamiuni Mittarfimmi mittarfimmut kvadratmeterimut maannakkut aningaasartuutaasartut atorlugit, 2022-imi aningaasartuutinit siumut naatsorsorlugit aalajangerneqarlutik. Aningaasartuutini sinneruttuni ilaasumut ataatsimut aningaasartuutit Paamiuni pisut malinnissaat naatsorsuutigineqarpoq. Sulisunut aningaasartuutini, MIT-ip mittarfiup takissusaani aamma ilaasut amerlassusaanni sulisoqarnissamut naatsorsuutigisai malinneqarput.

7.5.4 Periarfissatut ilusiliaq 3: Narsarsuarmi mittarfik (qulimiguulinnut mittarfik) Qaqortumi 1500 meterimik mittarfitalimmik nutaamik mittarfeqarluni

Periarfissatut ilusiliaq 3-mi maannakkut mittarfiusup iluani qulimiguulinnut mittarfiliisoqassaaq. Isertitat aamma aningaasartuutit Narsami aamma Nanortalimmi ilaasumut ataatsimut isertitat 2022-mi akigititanut siumut naatsorsuutit, atorlugit aalajangerneqarput. Ilaasut amerlassusaat periarfissatut ilusiliaq 1-imi aamma 2-mi nassuiarneqartut assingi naatsorsuutigineqarput, kisianni aallarnermut ilaasunullu akitsuutip appasinnerunera pissutigalugu, nalinginnaasumik timmisartumik angallassisarnermit qulimiguulinnut mittarfimmik ingerlatsinermit isertitat annikinnerupput. MIT-ip akigititanut

malittarisassiaanni allassimavoq, qulimiguulimmut aallarnermut akitsuut timmisartumut akigititap 42 procenterigaa, aammalu qulimiguulinnut ilaasunut, ilaasumut akitsuut timmisartumut akitsuutip 60 procenteralugu.

Ingerlatsinermit aningaasartuutitut MIT-ip sulisorisanut aningaasartuutitut naatsorsuutigisai aammalu missiliuineq allattukkat sinnerini Rambøll-imit suliarineqartoq aallaavigineqarput.

7.6 Ingerlatsinerup inernera allangortinneqartoq aamma Narsarsuarmi Mittarfimmut tapiissutinik pisariaqartitsineq

Takussutissiaq 10-imi periarfissatut ilusiliaq 1-3-mut ingerlatsinermit angusat eqikkarneqarput. Ingerlatsinermit angusat taakkua 2017-imi maannakkut ingerlatsinermit angusanut + 7 mio. koruuninut, Narsarsuarmi mittarfiup aqqusaarluni angallannermit suli miffiusarneranut, sanilliunneqarput. Kisiannili Narsarsuarmi mittarfimmi aqqusaarluni angallanneq annaaneqassappat, periarfissatut ilusiliat arlaat atuutsinneqalissanersoq apeqqutaalluni, periarfissatut ilusiliani 1-3-imi 2022-imi kisitsisini oqaatigalugu -4 aamma -16 mio. koruunit akornanni ingerlatsinermit angusaqarnissaq Mittarfeqarfiit naatsorsuutigisinnaavaat.

Takussutissiaq 10-imi aammattaq takuneqarsinnaavoq, nunap immikkoortuani aamma akunnilluni angallanneq Qaqortumut nuutinneqassappat, maannakkut ingerlatsinermit angusanut 7,0 mio. koruuniusunut sanilliullugu, Narsarsuarmi mittarfimmi ingerlatsinermit sinneqartoortit 2022-imi 11-23 mio. koruuninik appasasut.

	Periarfissatut ilusiliaq 0: 1.830 m	Periarfissatut ilusiliaq 1: 1.830 m	Periarfissatut ilusiliaq 2: 799 m	Periarfissatut ilusiliaq 3: Qulimiguulinnut mittarfik
Ingerlatsinermit angusat mio. koruunit	7	-16	-7	-4
MIT-imut ajorseriarluni ataatsimoortumik angusat	-	-23	-14	-11

Takussutissiaq 10: Periarfissatut ilusiliani 3-imi ingerlatsinerup inernera aamma periarfissatut ilusiliaq 0-imut sanilliussineq 0 (mio. kr.)

7.7 Ingerlatsinermit missingersuutit nalorninartortaat

Erseqqissarneqassaaq, missingersuusiorfinnut ataasiakkaanut missingersuinerit annertuunik nalorninartortaqarmata, tassami allattukkani amerlasuuni nunaqarfimmi isumaginninnikkut inuussutissarsiornikkullu ingerlatat annertussusaat, minnerunngitsumillu ilaqutariippasuit Narsarsuarmi najugaqaannarnissamik toqqaassanersut apeqqutaammata. Maannakkut mittarfimmi sulisut ikinnerusut Qaqortumi mittarfimmi nutaami sulilissasut ilimanarsinnaavoq.

8. MISSINGERSUUTINI ANINGAASAQARNIKKUT MISISSUEQQISSAARNEQ

Immikkoortumi matumani piffissami misissueqqissaarfiusumi periarfissatut ilusilianut pingasunut taakkununga missingersuutini aningaasaqarnikkut sunniutaasussat saqqummiunneqarput, tassani mittarfiit nutaamik ilusiligaanerat 2022-imiit atorineqarsinnaalissasoq naatsorsuutigineqarluni. Tamatuma kingunerisaanik sanaartornermut, ingerlatsinermit aserfallatsaaliuinernullu aningaasartuutit kiisalu isertitat piffissaq misissueqqissaarfiusoq tamaat periarfissatut ilusiliani tamaginni nassuiarneqarput. Naatsorsuinerit ukiumoortumik suliarineqarput aammalu piffissamut 2018 aallernerfigalugu piffissamut misissueqqissaarfiusumut ataatsimoortinneqarlutik. Taamaalilluni misissueqqissaarnermi tassani sanaartornermut aningaasartuutit kiisalu MIT-imi ingerlatsinermi sinneqartoortut imaluunniit ingerlatsinermi amigartoortut malitsigisaannik periarfissatut ilusiliani pingasuni taakkunani tamaginni immikkut Nunap karsiata ingerlaavartumik aningaasaqarnikkut sunnerneqarnissaa takutinneqarpoq. Ingerlatsinermi angusat amigartoorteqarfiusinnaanerannut atatillugu ernianut aningaasartuutaasinnaasut ilaatinneqanngillat.

Taamatuttaa Kiffartuunneqarnissamut isumaqatigiissutit aningaasartaasa sipaarneqartut kiisalu piffissaq angalaffiusoq sipaarneqartoq missingersuutini aningaasaqarnikkut misissueqqissaarnermi ilaatinneqanngillat, kisianni Kujataanut angallannerup nutaamik ilusiligaanerani ataatsimoortumut inuiaqatigiit aningaasaqarneranni misissueqqissaarnermi siusinnerusukkut taaneqartumi ilaatinneqarluni.

Sanaartornermut aningaasartuutini, ingerlatsinermi isertitani aamma ingerlatsinermit aningaasartuutini tunngavigisat immikkoortoq 5-imi aamma 7-imi nassuiarneqartut aallaavigneqarput.

8.1 Tunngavigineqartut

Misissueqqissaarnermi tunngaviusut "Inuiaqatigiit aningaasaqarneranni sunniutaasussanik nalilersuinernik suliaqarnernut ilitsersuummi" 2014-imi Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfimmit saqqummersinneqartumi nassuiarneqartut malinneqarput.

Missingersuutini aningaasaqarnikkut misissueqqissaarnermi periarfissatut ilusiliat misissuiffigineqartut akimorlugit tunngavigisat nalinginnaasut arlallit atorineqarput. Tunngavigisat nalinginnaasut taakkua Takussutissiaq 11-imi takuneqarsinnaapput.

Akit annertussusaat	2018-imi akit aalajangersimasut
Piffissaq misissueqqissaarfiusoq	2018-2042
Piffissaq ingerlatsiviusoq	2022-2042
Piffissaq sanaartorfiusoq	2018-2042
Ukiumut ilaasut amerlinerat	1,8 pct.

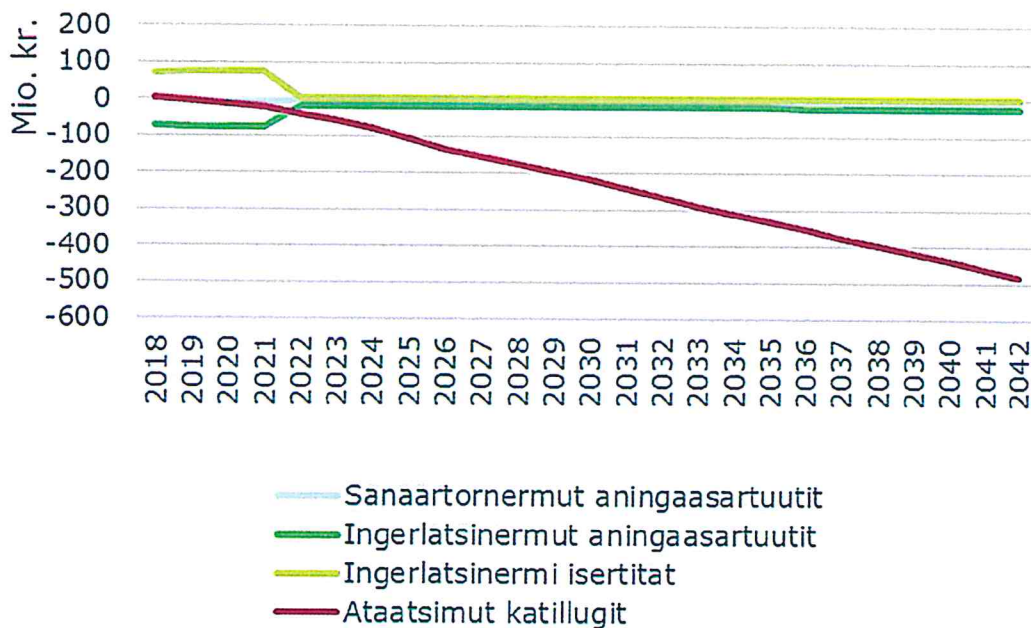
Takussutissiaq 11: Tunngavigineqartut nalinginnaasut

8.2 Periarfissatut ilusilianut pingasunut taakkununga akiliisinnaassuseqarnermut missingersuutit

8.2.1 Periarfissatut ilusiliaq 1: Mittarfiup takissusaa attatiinnarneqarpoq

Ilusiliami matuma kingulianiittumi piffissaq misissueqqissaarfiusoq tamaat periarfissatut ilusiliaq 1-imi, mittarfiup takissusaata attatiinnarneqarnerani, kisiannili nutaamik mittarfinnik ilusiliineq pissutaalluni ilaasunik tunngavissaarunnermi sanaartornermut aningaasartuutit, ingerlatsinerumut aningaasartuutit kiisalu ingerlatsinermi isertitat ingerlaavartut takutinneqarput. Tamatuma saniatigut piffissamut misissueqqissaarfiusumut mittarfiup takissusaata taassuma atuutsinneqarnerani sunniinerit tamarmiusut takuneqarsinnaapput.

Ilusiliaq 4-mi takuneqarsinnaavoq, periarfissatut ilusiliami tassani piffissami misissueqqissaarfiusumi Kalaallit Nunaanni nunap karsia amigartoorfiusumik sunnerneqassasoq. Tamatumunnga pissutaavoq, piffissap misissueqqissaarfiusup iluani isertitat sanaartornermi ingerlatsinermilu aningaasartuutinit qaffasinnerunnginnerat. Piffissap misissueqqissaarfiusup naanerani ingerlatsinerumut angusat tamarmiusut -483 mio. koruuniupput.

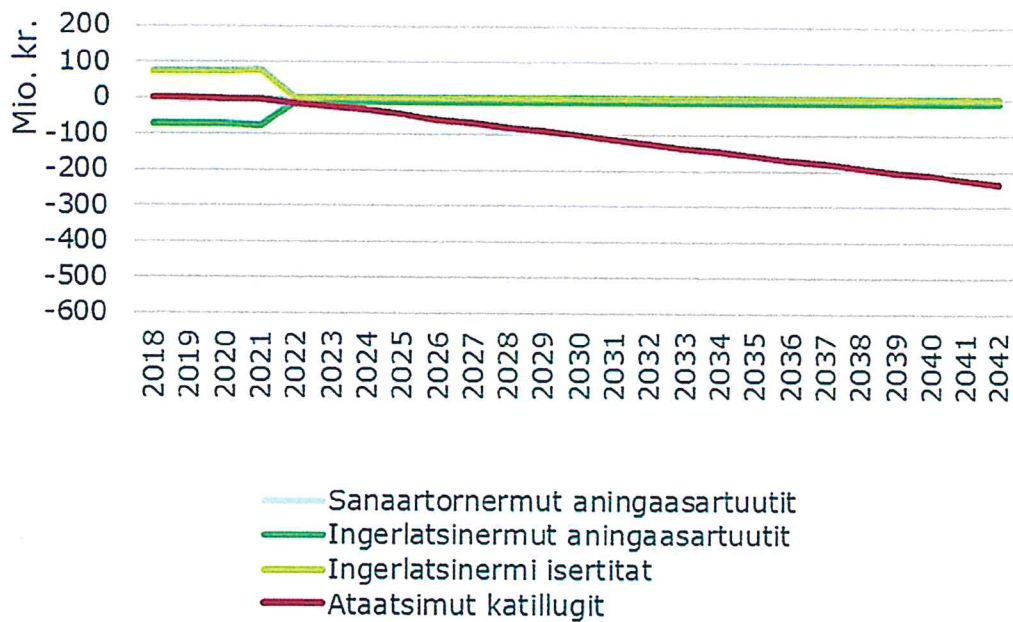

Ilusiliaq 4: Periarfissatut ilusiliaq 1-umut sanaartornermut aningaasartuutit, ingerlatsinerumut aningaasartuutit, ingerlatsinermi isertitat kiisalu ingerlatsinerup inerneru tamarmiusoq

8.2.2 Periarfissatut ilusiliaq 2: Mittarfiup takissusaa annikillisinneqarpoq

Ilusiliami matuma kingulianiittumi piffissami misissueqqissaarfiusumi periarfissatut ilusiliaq 2-mi, mittarfik 799 meterimut annikillineqarsimalluni sanaartornermut aningaasartuutit, ingerlatsinerumut aningaasartuutit kiisalu ingerlatsinermi isertitat ingerlaavartut takutinneqarput. Tamatuma saniatigut piffissamut misissueqqissaarfiusumut mittarfiup takissusaata taassuma atuutsinneqarnerani Nunap karsianut sunniinerit tamarmiusut takuneqarsinnaapput.

Ilusiliaq 5-imi takuneqarsinnaavoq, piffissami misissueqqissaarfiusumi tamarmi ingerlatsinerumut missingersuutit tamarmiusut appassasut. Tamatuma kingunerisaanik periarfissatut ilusiliaq 2 aamma sinneqartoorfiusumik katillugit missingersuutini aningaasaqarnikkut inerineqanngilaq. Piffissap misissueqqissaarfiusup naanerani ingerlatsinerumut angusat tamarmiusut -234 mio. koruuniupput.

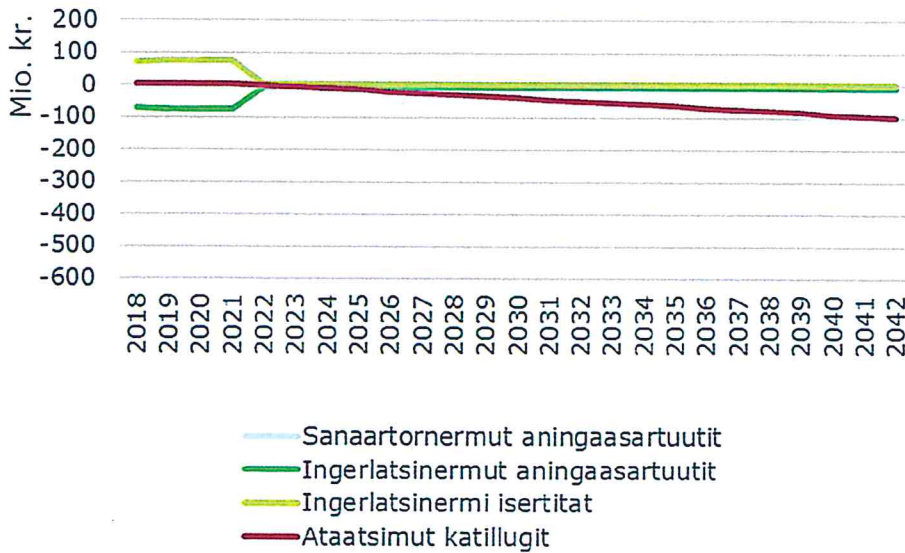

Ilusiliaq 5: Periarfissatut ilusiliaq 2-mut sanaartornermut aningaasartuutit, ingerlatsinermit aningaasartuutit, ingerlatsinermit isertitat kiisalu ingerlatsinerup inerneru tamarmiusoq

8.2.3 Periarfissatut ilusiliaq 3: Qulimiguulinnut mittarfik

Ilusiliami matuma kingulianiittumi piffissaq misissueqqissaarfiusoq tamaat periarfissatut ilusiliaq 3-mi, mittarfik qulimiguulinnut mittarfinngorlugu allanngortinneqarsimalluni, sanaartornermut aningaasartuutit, ingerlatsinermit aningaasartuutit kiisalu ingerlatsinermit isertitat ingerlaavartut takutinneqarput. Tamatuma saniatigut piffissamut misissueqqissaarfiusumut qulimiguulinnut mittarfiup piviusunngortinneqarnerani sunniinerit tamarmiusut takuneqarsinnaapput.

Ilusiliaq 6-imi takuneqarsinnaavoq, piffissami misissueqqissaarfiusumi tamarmi ingerlatsinermit missingersuutit tamarmiusut appassasut. Periarfissatut ilusiliat siuliisa marluk taamaaqataanik, periarfissatut ilusiliaq 3 taamaalilluni aamma sinneqartoofiusumik ataatsimut katillugu missingersuutini aningaasaqarnermi inerneqanngilaq. Piffissap misissueqqissaarfiusup naanerani ingerlatsinermit angusat tamarmiusut -102 mio. koruuniupput. Taanna periarfissatut ilusiliat pingasut taakkua imminnut sanilliunneqarpata, appasinnerpaamiippoq.

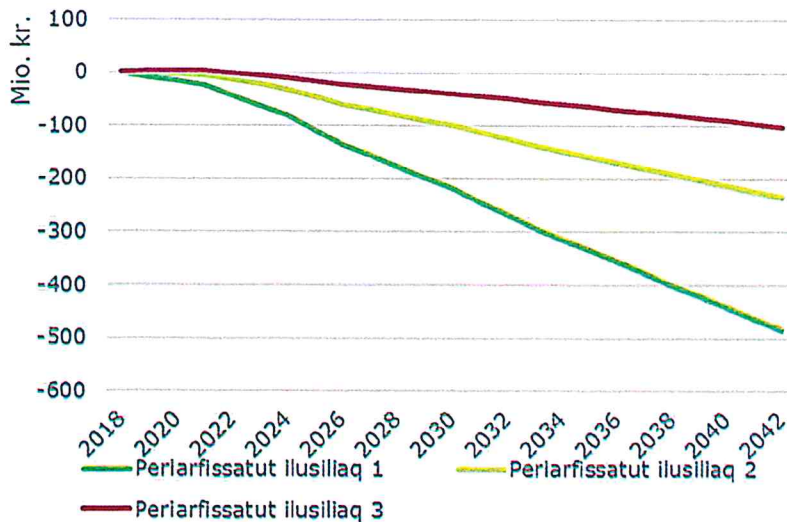

Ilusiliaq 6: Periarfissatut ilusiliaq 3-mut sanaartornermut aningaasartuutit, ingerlatsinermut aningaasartuutit, ingerlatsinermi isertitat kiisalu ingerlatsinerup inerera tamarmiusoq

8.3 Periarfissatut ilusilianiut pingasunut taakkununga akiliisinnaassuseqarnermut missingersuutit imminnut sanilliunneqarnerat

Ilusiliami matuma kingulianiittumi periarfissatut ilusilianiut pingasunut taakkununga ingerlatsinermi angusat tamarmiusut ataqatigiissinneqarput. Tassani takuneqarsinnaavoq periarfissatut ilusiliat misissorneqartut taakkua assigiinnangajattumik ineriartortut. Periarfissatut ilusiliaq 0 (ullumikkutut) piffissami misissueqqissaarfiusumi tamarmi qaffakkiartortoq, mittarfiit nutaamik ilusiligaallutik periarfissatut ilusiliani pingasuni taakkunani Kalaallit Nunaanni nunap karsia annertuumik sunnerneqartoq misigineqartussaavoq, periarfissatut ilusiliani misissorneqartuni arlaannaanniluunniit piffissap misissueqqissaarfiusup iluani sinneqartooruteqartutut isikkulimmik malugisaqartoqarani.

Tamatuma saniatigut, periarfissatut ilusiliaq 3, mittarfiit nutaamik ilusiligaanerisa atuutsinneqalernerani periarfissatut ilusilianiut pingasunit taakkunanga, Kalaallit Nunaanni nunap karsianut annikinnerpaamik sunniisitsissasoq ilusiliami takuneqarsinnaavoq.

Ilusiliaq 7: Periarfissatut ilusiliani pingasuni ingerlatsinermut missingersuutit tamarmiusut ukiumut sanaartornermut aningaasartuutit, ingerlatsinermut aningaasartuutit kiisalu ingerlatsinermi isertitat aallaavigalugit

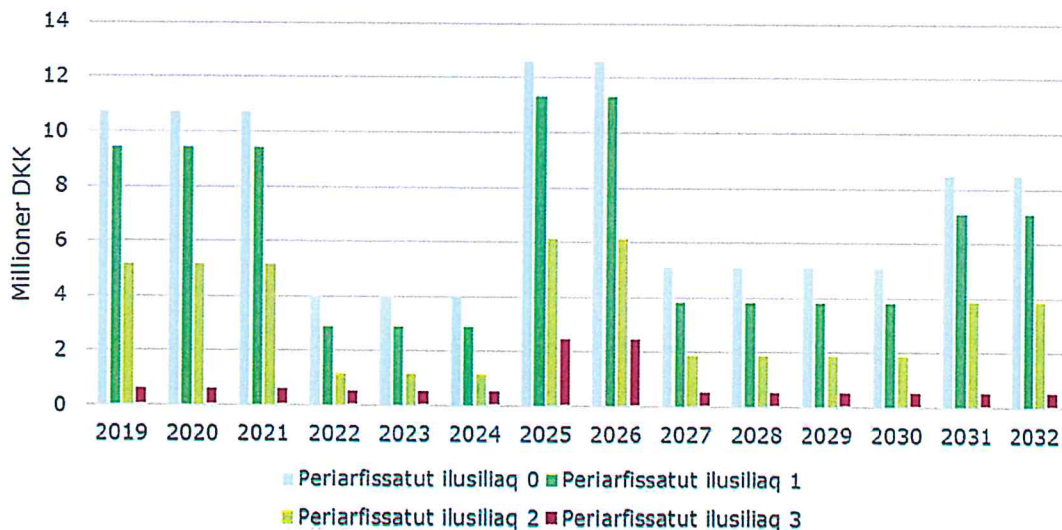
9. ANINGAASAQARNIKKUT MISISSUEQQISSAARNEQ

Immikkoortumi matumani immikkoortoq 8-mit missingersuutini aningaasaqarnikkut misissueqqissaarnermit ilimagisat tunngavilersoqqinneqarput, tassani aningaasartuutini isertitanilu missingersuusiorneqartuni maannakkut naliusooq (2018 aallartinnerani naatsorsorneqartoq), periarfissatut ilusilianut pingasunut taakkununga tamaginnut naatsorsorneqarluni.

Maannakkut naliusooq qaffasinnerpaaq, mittarfiit nutaamik ilusiligaanerat piviusungussappat Narsarsuarmi mittarfimmut periarfissatut ilusiliani iluaqutissartaqarnerpaajuvoq. Tassani ingerlatsinermi aningaasaqarnikkut misissueqqissaarneq immikkut Narsarsuarmi Mittarfimmuinnaq tunngatinneqartoq pineqarpoq, tassani Kalaallit Nunaanni mittarfinni allani aningaasartuutit aamma isertitat nalilersuinerne ilaatinneqaratik. Taamaalilluni Qaqortumi mittarfimmut nutaamut aningaasaliinerit aamma ingerlatsinermi angusassatut naatsorsuutigineqartut naatsorsuinerne ilaatinneqanngillat. Kisianni paarlattuanik Narsarsuaq Inuiaqatigiit aningaasaqarnerannik misissueqqissaarnermi alloriarneq 2-imi qulimiguulinnut mittarfiunissaa pillugu naatsorsuinerit ilaatinneqarput.

9.1 Sanaartornermut aningaasartuutit

Ilusiliaq 8-imi takutinneqarpoq piffissami 2023-2032-mi periarfissatut ilusiliani ataasiakkaani tamaginni sanaartornermut aningaasartuutit qanoq agguarsimanersut. Ilusiliami takuneqarsinnaavoq piffissami 2019-2026-mi sanaartornermut aningaasaliinerit annertunerpaartai appartussaasut. Piffissap sanaartorfiusup ingerlanerani aningaasartuutit tamarmiusut taamaaqataanik tassaapput sanaartornermut iluarsaassinermullu aningaasartuutit immikkoortoq 6-imi takuneqarsinnaasut.

Ilusiliaq 8: Sanaartornermut aningaasartuutit piffissanut sanaartorfiusussanut aamma periarfissatut ilusilianut agguarlugit

Piffissaq atuuffissaa, piffissamit misissueqqissaarfiusumit sivikinnerusimappat aningaasaleeqqittoqassaaq. Illuutini aamma ikkussukkani aningaasaleeqqinnerit, pitsaassutsit pisinnaasallu angunissaannut aningaasaleeqqaarnerit taamaaqataanik taamaallaat aningaasaliinerneq aningaasartuutaqqaartut 50 procenterisariaqaraat ilimagineqarpoq. Tamatuma saniatigut ilimagineqarpoq aningaasaleeqqinneq sanaartugaaqqaartup taamaaqataanik piffissap ingerlanerani pisinnaassasoq.

Misissueqqissaarnermi sanaartornermut aningaasaliinerit nalingini sinneruttoq piffissamit misissueqqissaarfiusumit atorineqartumit sivisunerusumik atuuffissaqartoq ilaatinneqarpoq. Sanaartukkat nalingini sinneruttoq piffissap atuuffissaata ilimagineqarnera kiisalu piffissami atuuffissaanni pigisat assigiimmik nalikillilerneqartarnerat pillugu tunngaviusut tunngavigalugit naliliiffineqarpoq.

Atortut	Piffissaq atuuffissaa / ukioq manna piffissaq nalikilliliiviususaaq
Mittarfik, qalluitit *	30
Mittarfik, qaammaqqutit aamma HSP-eqarfiiit, ajornartoornermi generatori	30
Pilersuiffiit; Innaallagiaq, imeqarneq aamma kiassarneq	30
Pilersuiffiit; ikummatissaaq	30
CNS	10
Illuutit, mittarfimmuut attuumassuteqartut	30
Illuutit; akunnittarfik	30
Mittarfeqarfiiit sulisunut inissiaataat	30
Illuutit allat, Mittarfeqarfinnit pigineqartut	30
Ingerlatsinerneq atortut	20
Iliuseqarnerneq orsersornermullu atortut	20

Takussutissiaq 12: Sanaartornermut tunngavissarititaasut

Najoqqutarisaaq: Mittarfeqarfiiit ilimagisaat kiisalu *Sweco aamma Rambøll.

Sanaartornermut aningaasartuutit agguarneqarnerat kiisalu sanaartornermi tunngavigineqartut nalinginnaasut siusinnerusukkut nassuiarneqartut atorineqarpat sanaartornermut aningaasartuutit 2018-imi nalingat (maannakkut naliusoq) Takussutissiaq 13-imi takutinneqartutut issaaq. Sanaartornermut aningaasartuutit sanaartornermut aningaasartuutaqqaartunut, aningaasaleeqqinnernut kiisalu sanaartukkat piffissaq atuuffissaa sinneqarluni nalinganit sinneruttumut agguarneqarput.

Periarfissatut ilusiliaq	Sanaartornermut aningaasartuutit (NPV 2018, mio. koruunit)
Periarfissatut ilusiliaq 1	-67
Periarfissatut ilusiliaq 2	-35
Periarfissatut ilusiliaq 3	-8

Takussutissiaq 13: Periarfissatut ilusilianut tamaginnut sanaartornermut aningaasartuutit 2018-imi nalingat atorlugu (maannakkut naliusoq)

Nassuiaat: Sanaartornermut aningaasartuutaqqaartunik kiisalu aningaasaleeqqinnernik imaqqarpoq. Tamatumani saniatigut naliusup sinnera ilanngaatinneqarpoq.

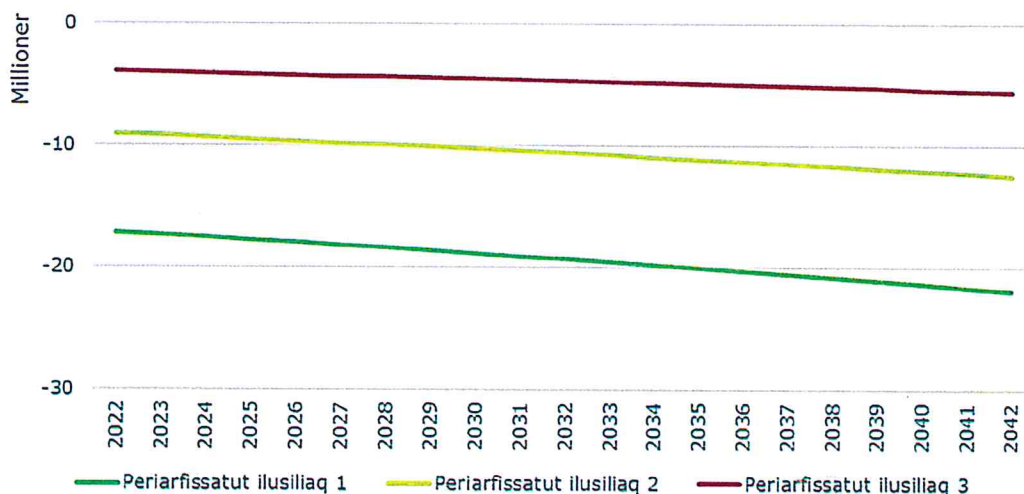
9.2 Ingerlatsinerneq angusat

Aningaasaqarnikkut misissueqqissaarnermi isertitani aamma aningaasartuutini ilimagisat immikkoortoq 7-imi saqqummiunneqartut aallaavigineqarput, periarfissatut ilusiliani tamaginni 2022-mi isertitassatut aningaasartuutissatullu naatsorsuutiginneqartut tassani nassuiarneqarlutik. 2022-mi isertitassat aningaasartuutissatullu tunngavigalugit, siunissami isertitassatut aningaasartuutissatullu naatsorsuutiginneqartut aalajangerneqarput.

Naatsorsuutini allattukkat tamarmik immikkut aningaasartuutit aalajangersimasut imaluunniit aningaasartuutit allanngorartutut marlunnik suussuseqartutut nalilersorneqarput.

Aningaasartuutit allanngorartut mittarfimmi pisinnaasat atorineqannginnerat pissutaalluni ukiumut 0,9 procentimik (ilaasut amerlassusaasa qaffannissaatut naatsorsuutigineqartup affaatut annertussusilimmik) imaluunniit mittarfimmi pisinnaasanik atorineqanngitsoqassasoq ilimagineqanngimmat ukiumut 1,8 procentimik (ilaasut amerlassusaasa qaffannissaatut naatsorsuutigineqartup affaatut annertussusilimmik) qaffassasut naatsorsuutigineqarpoq. Aningaasartuutit aalajangersimasut piffissaq misissueqqissaarfiusoq tamaat taamaaginnassapput. Takussutissiaq 7-imi naatsorsuutini allattukkanut tamaginnut qaffariartornissamut naatsorsuutigisat takutinneqarput.

Naatsorsuutigisat taakkua atuutsillugit Ilusiliaq 9-imi takutinneqartutut ingerlatsinermi angusat ukiumiit ukiumit anguneqassapput. Taakkunani takuneqarsinnaavoq, naatsorsuutigisat piffissaq misissueqqissaarfiusoq tamaat periarfissatut ilusiliani 1-3-imi ingerlatsinermi angusat amigartooruteqartitsisut. Periarfissatut ilusiliani 1-3-imi piffissap misissueqqissaarfiusup ingerlanerani ingerlatsinermi angusat apparartortussaapput, tassani isertitat annikitsuinnarmik qaffakkiartornerat aningaasartuutit qaffakkiartornerannut illuatungiliinissamut taamaalillunilu sinneqartoorfiusumik inerineqartitsinissamut naammannani.

Ilusiliaq 9: Periarfissatut ilusilianut ataasiakkaanut tamaginnut piffissami misissueqqissaarfiusumi ingerlatsinermi angusat

Takussutissiaq 14-imi piffissami misissueqqissaarfiusumi 2018-2042-imi periarfissatut ilusiliani misissorneqartuni ingerlatsinermi angusat 2018-mi nalingat (maannakkut naliusoq) takutinneqarpoq. Aammattaaq takussutissiani takuneqarsinnaavoq, periarfissatut ilusiliani tamaginni ingerlatsinermi angusat maannakkut nalingat sinneqartoorfiusumik inerineqartooq.

Ingerlatsinermi angusat Narsarsuarmi mittarfimmi piffissami 2018-2022-imi akunnilluni angallannerup Qaqortumut nuutinneqannginnerani, periarfissatut ilusiliani tamaginni sinneqartoorfiusumik ingerlatsinermi angusaqarnermit sunnerneqarput. Takuneqarsinnaavoq ingerlatsinermi angusani maannakkut naliusoq, mittarfiup takissusaata atuutsinneqalersup naannerulernerani amigartooruteqarfiunnginnerulertussaasoq.

	Periarfissatut ilusiliaq 1: 1.830 m	Periarfissatut ilusiliaq 2: 799 m	Periarfissatut ilusiliaq 3: Qulimiguulinnut mittarfik
Ingerlatsinermit aningaasartuutit	-427	-377	-315
Aserfallatsaaliuineq	-89	-26	-21
Ingerlatsinermit isertitat	306	306	288
Katillugit	-210	-96	-48

Takussutissiaq 14: Isertitanut aamma ingerlatsinermit aningaasartuutitut maannakkut naliusoq (NPV 2018 mio. koruunit)

Najoqqutarisaq: Mittarfeqarfinnit naatsorsuutini kisitsisit aamma Rambøll-ip misissueqqissaarnera.

9.3 Aningaasaqarnikkut inerneru

Aningaasaqarnikkut misissueqqissaarnerup ineneri Takussutissiaq 15-imi takuneqarsinnaapput. Tassani takuneqarsinnaavoq periarfissatut ilusiliaq 3-imi qulimiguulinnut mittarfiup atuutsinneqalernerani angusani maannakkut naliusoq, sanaartornermit aningaasartuutit, ingerlatsinermit aningaasartuutit taamatullu ingerlatsinermit isertitat sillimaffigineqarpata, angusat pitsaanngitsut annikinnerlertussaasut. Taamaattoq periarfissatut ilusiliat nutaat misissorneqartut taakkua arlaannaalluunniit sinneqartoorfiusumik maannakkut naliusumut inerneqanngilaq. Tamatuma kingunerisaanik, ingerlatsinermit aamma sanaartornermit aningaasartuutaalersunut sanilliukkaanni, isertitat naammattumik qaffasissusilimmik pissarsiviusanngillat.

Isertitat periarfissatut ilusiliat assigiinngitsut akornanni taamaaginnangajammata, sanaartornermit aningaasartuutinullu tunngasut periarfissatut ilusiliat arlaat iluaqutissartaqarnerpaajunersoq aalajangiisuussapput. Tamatuma kingunerisaanik mittarfiit naannerusut aamma qulimiguulinnut mittarfiit iluaqutissartaqarnerpaajupput, tassami taakkua ukiumut appasinnerusunik aningaasartuuteqarfiusussaammata kiisalu sanaartornermit aningaasartuutit appasinnerpaajussallutik. Tamatuma saniatigut sulisunut aningaasartuutit aamma inerniliussanut pingaaruteqarput, tassami mittarfik minnerusooq sulisukinnerunissamik pisariaqartitsimmat, pingaartumik qulimiguulinnut mittarfik pineqartillugu.

	Periarfissatut ilusiliaq 1: 1.830 m	Periarfissatut ilusiliaq 2: 799 m	Periarfissatut ilusiliaq 3: Qulimiguulinnut mittarfik
Sanaartornermit aningaasartuutit	-67	-35	-8
Ingerlatsinermit aningaasartuutit aamma aserfallatsaaliuineq	-516	-403	-336
Ingerlatsinermit isertitat	306	306	288
Katillugit	-277	-131	-56

Takussutissiaq 15: Periarfissatut ilusiliani tamaginni immikkut maannakkut naliusoq (NPV 2018 mio. koruunit.)

Najoqqutarisaq: MIT-imit naatsorsuutini kisitsisit aamma Rambøll-ip misissueqqissaarnera.

9.4 Malussarissutsimik misissueqqissaarneq

Misissueqqissaarnermi paasissutissat atorneqartut ilai missiliuinermik aallaaveqarput, taamaattumillu taakkua annertussusaannut tunngatillugu nalorninartortaqaqlutik.

Matuma kinguliani malussarissutsimik misissueqqissaarneq ingerlanneqarpoq, makkuningga allannguuteqarnerani:

- Kingumoortumik naatsorsuinermi ernialiusaq
- Sanaartornermut aningaasartuutit
- 2022-imi ilaasut amerlassusaat

Malussarissutsimik misissueqqissaarneq, NPV nalinga uuttuutini pingasuni nikerarnermut malussarinngitsoq takutinnaarlugu, kingumoortumik naatsorsuinermi innialiusaq, sanaartornermut aningaasaliinerni aamma ilaasut amerlassusaanni annertuumik nikerartitsilluni ingerlanneqarpoq.

Allannguutit inerneru uuttuutini erseqqissagaasuniittut Takussutissiaq 16-imi takuneqarsinnaapput.

	Periarfissatut ilusiliaq 1: 1.830 m	Periarfissatut ilusiliaq 2: 799 m	Periarfissatut ilusiliaq 3: Qulimiguulinnut mittarfik
Pingaarnerni inerniliussat	-277	-131	-56
Kingumoortumik naatsorsuinermi ernialiusaq 3 pct.	-308	-147	-63
Kingumoortumik naatsorsuinermi ernialiusaq 5 pct.	-249	-117	-49
Sanaartorneq -25 pct.	-256	-120	-53
Sanaartorneq +25 pct.	-298	-142	-58
2022-imi ilaasut -1.000*	-280	-134	-57
2022-imi ilaasut +1.000*	-274	-128	-55
2022-imi ilaasut +5.000*	-262	-116	-51
2022-imi ilaasut + 10.000*	-247	-101	-47

Takussutissiaq 16: Uuttuutini toqqartukkani malussarissutsimik misissueqqissaarneq (NPV 2018 mio. koruunit)

*Ilaasunut malussarissuinermi taamaallaat ingerlatsinermi angusanut sunniinerit pineqarput. Taamaattoq sanaartornermut missingersuutit ilaasut amerlassusaannit sunnerneqarsinnaanngillat. Tamanna malussarissutsimi tassani ilaatinneqanngilaq.

Takussutissiaq 16-imi kingumoortumik naatsorsuinermi ernialiusami allannguutit misissueqqissaarnerup inernerinut annikitsuinnarmik sunniuteqarsinnaasut, aammalu inerniliussatut pingaarnertut pingaarnertigut inerniliussaqarnermik inerneqarsinnaasooq takutinneqarpoq.

Sanaartornermut aningaasartuutit, siusinnerusukkut oqaatigineqareersutut Mittarfeqarfiit naatsorsuineri aallaavigalugit missingersorneqarput, taamaattumillu periarfissatut ilusiliani aningaasaliinertit annertussusai nalorninartortaqaqlutik. Takuneqarsinnaavoq sanaartornermut aningaasartuutit allannguuteqarneri periarfissatut ilusiliani tamaginni maannakkut naliusumut pingaaruteqartut. Taamaattoq sanaartornermut aningaasartuutit 25 procentimik

annikinnerugaluarpataluunniit, periarfissatut ilusiliat arlaannaalluunniit maannakkut naliusumi sinneqartoornermik inernejqanngillat.

Misissueqqissaarnermi naatsorsuutigineqartoq pingaaruteqartoq tassaavoq ilaasut Narsarsuarmi mittarfimmut tassanngaanniillu angalasussat amerlassusaat. Ilaasut amerlassusaannut missiliuineq aallaavineqarpoq, taamaattumillu tunngavigisami tassani allannguutit aningaasaqarnikkut misissueqqissaarnerup inernerinut qanoq pingaaruteqartiginersut paasinarsisissallugu pingaaruteqarpoq. Ilaasut 2022-mi amerlassusaasa +/- 1.000-inik, 5.000-inik aamma 10.000-inik allanngorneranni inenera qanoq allanngussanersoq, Takussutissiaq -imi takutinneqarpoq. Naatsorsuutigineqartumi tassani ingerlatsinermut missingersuutit kisimik ilaasut amerlassusaasa allanngorneranni sunnerneqartussaapput. Ilimagineqarpoq amerlassutsini taakkunani sanaartornermi aningaasaliinerit pisariaqartinneqartuaannartussaasut. Takussutissiaq tunngavigalugu takuneqarsinnaavoq, ilaasut amerlassusaanni allannguutit misissueqqissaarnerup inerneranut pingaaruteqartorujussuusut. Taamaattoq periarfissatut ilusiliani ilaasut +10.000-iuneranniluunniit, maannakkut naliusumut sinneqartoorfiulinngilaq.

10. KIFFARTUUNNEQARNISSAMUT ISUMAQATIGIISSUTIT PILLUGIT IMMIKKUT

10.1 Kiffartuunneqarnissamut isumaqatigiissutit

Siusinnerusukkut oqaatigineqartutut eqqaasitsissutigineqassaaq, Narsarsuarmi Mittarfinnut periarfissatut ilusiliani misissueqqissaarneq, nunap immikkoortuani mittarfiup Narsarsuarmut Qaqortumut nuunneqarnissaanut ataatsimoortumik aalajangiinissamut tunngavissaanngimmat. Aalajangiinissamut tunngavissani ataatsimoortuni aamma Qaqortumi mittarfissamut inuiaqatigiit aningaasaqarneranni misissueqqissaarneq pineqartunut ilaavoq, aamma ilanngullugit angalanermi aningaasartuutit aamma piffissap angalaffiusup sipaarneqartup nalinga kiisalu Narsarsuarmut-Qaqortumut mittarfimmit annerusumit minnerusumut angallavimmi Kiffartuunneqarnissamut isumaqatigiissutinut Namminersorlutik Oqartussat aningaasartuutaasa sipaarneqartussat naatsorsorneqarnerat.

Kujataani Kiffartuunneqarnissamut isumaqatigiissutit pillugit sipaarutissat kingulliullugit taaneqartut immikkut soqutigineqarmata aammalu Narsarsuarmi Mittarfiup ingerlanneqarnera assigalugu sipaarutissat Namminersorlutik Oqartussani toqqaannartumik sunniisussaammata, tamatuma kingorna Kiffartuunneqarnissamut isumaqatigiissutini sipaarutaasinnaasunut missingersuisoqarpoq:

Taamaalilluni Kiffartuunneqarnissamut isumaqatigiissutinut AI18-imut allattukkat pingaarnerit Kujataanut imatut isikkoqarput:

Allattukkat pingaarnerit	Mio. koruunit
Konto pingaarneq	31,2
Qulimiguulimmi immikkut inissat	7,5
Billestis akiini annikillitsinerit	1,2
Aningaasartuutit ataatsimoorussat	4,8
Kujataa katillugit	44,7

Takussutissiaq 17: Kiffartuunneqarnissamut isumaqatigiissutini sipaarutissat missiliorneqartut. Najoqqutarisaq AI 18, konto 72.20.05

Kujataani assartuussineq pillugu Kiffartuunneqarnissamut isumaqatigiissutinut aningaasartuutit, angallannerup annertussusaata affaannangornissaa pillugu naatsorsuutigisaqarneq aallaavigalugu 40 %-it missaannik ukiumut 18 mio. koruuninik annertussuseqartunik annikillisinneqarsinnaasasut missiliorneqarpoq. Narsarsuup aamma Qaqortup akornanni mittarfimmit annerusumit minnerusumut angallanneq Kujataani angallannerup affaannaanik annertussuseqaraluartoq, angallannerup affaannangornera angallammik assartuussinermut aamma qulimiguulimmik timmisartuussinermut tapiissutinik pisariaqartitsinermut tamakkiisumik sunniisussaannigilaq. Suli arlalinnik aalajangersimasunik aningaasartuuteqartussaavoq matussuserneqartussanik, aammalu angalaviit sinneruttut tassaassapput angalaviit angallaffiuallaanngitsut angallassisartumut annikitsumik isertitaqartitsisartut.

Qaqortumi mittarfiliordermi Kiffartuunneqarnissamut isumaqatigiissutini sipaarutissat taamaalilluni Namminersorlutik Oqartussanut missingersuutini aningaasaqarnermut ukiumut 18 mio. koruunit missaannik pitsaasumik sunniisapput, piffissami 2022-2042-imi 252 mio. koruuninik annertussusilimmik NPV-imi naleqarlutik. Sipaarutissat periarfissatut ilusiliani pingasuni tamaginni assigiisapput, tassami mittarfimmit annerusumit minnerusumut angallanneq periarfissatut ilusiliani tamaginni atorunnaartussaammata.

11. EQIKKAANEQ

11.1 Qaqortumi nutaamik mittarfiliornermi Narsarsuarmut periarfissatut ilusiliat

Narsarsuarmi mittarfik ullumikkut Kujataani mittarfittut akunniffissatut pingaarutilimmik ingerlavoq. Mittarfiup ingerlanneqarnera ataatsimut katillugu sinneqartoorfiusumik ingerlatsineri Mittarfeqarfinnut 7,0 mio. koruuninik angusaqartitsisarpoq.

Narsarsuarmi mittarfiup Kujataani qulimiguulinnut mittarfinnut arlalinnut taakkunanngaaniillu Kujataani mittarfimmit annermit minnerusumut timmisartuussinissamik pisariaqartitsisoqarnera naammassisarpaa, ilanngullugu Qaqortoq, tassunga tassanngaaniillu Kujataani ilaasut affaasa missaat assartorneqartarlutik. Akunniffiusartup Qaqortumi mittarfimmut nutaamut nuunneqarnerani, Kujataani assartuussinermik suliaqarnerup affaata missaa sipaarneqassaaq, tamannalu billetsinut akigititanut, piffissamut angalaffiusumut aamma kiffartuunneqarnissamut isumaqatigiissutinut aningaasartuutitut pitsaasumik sunniisussaavoq.

Narsarsuup nunaqarfittut attatiinneqarnissaa politikikkut kissaatigineqarpoq, taamaattumik nalunaarusiami matumani Narsarsuarmi mittarfiup atuutiinnarnissaanut periarfissatut ilusiliat pingasut nutaat suliarineqarput. Periarfissatut ilusiliani tamaginni ingerlaavartumik aningaasaliisarnissaq pisariaqartussaavoq aammalu ingerlatsineri amigartooruteqarfiusussaallutik, Mittarfeqarfinnit naggataatigullu Namminersorlutik Qartussanit matussuserneqartussanik.

Ullumikkut Narsarsuaq 126-it missaannik inoqarpoq, pingaarnerpaalluinnartutigut mittarfimmi aamma takornariartitsisarnermi suliffeqartunik. Narsarsuarmi mittarfiup periarfissatut ilusiliat pingasut taakkua arlaannut annikillisinneqarnerani innuttaasut annertuumik ikilissasut ilimanaateqarpoq. Taamaattumik aamma Narsarsuup aamma Kujataata sinnerata akornanni najukkani timmisartuussinissamik pisariaqartitsineq annikinnerujussuanngortussaavoq.

Aningaasaliineq, ingerlatsinerup inernerani aamma Qaqortumi nutaamik mittarfiliornermut atatillugu Narsarsuarmut periarfissatut ilusiliani pingasuni taakkunani maannakkut naliusoq imatut eqikkarneqarsinnaavoq:

	Periarfissatut ilusiliaq 1: 1.830 m	Periarfissatut ilusiliaq 2: 799 m	Periarfissatut ilusiliaq 3: Qulimiguulik
Aningaasaliineq (mio. koruunit)	114	58	17
2022-imi ingerlatsinerup inernerani (mio. koruunit)	-16	-7	-4
2022-2042 missingersuutini aningaasaqarnikkut angusat tamarmiusut	-483	-234	-102
Aningaasaliinermut ingerlatsinermullu ukiut 20-it ingerlanerani maannakkut naliusoq (mio. koruunit)	-277	-131	-56
Kiffartuunneqarnissamut isumaqatigiissutitut ukiumut tapiissutit sipaarneqartut 2018- mut kisitsisit aallaavigalugit (mio. koruunit)	18	18	18

Takussutissiaq 18: Narsarsuup siunissaanut periarfissatut ilusilianut pingasunut kisitsisitigut paasisutissanik eqikkaaneq

Qaqortumi nunap immikkoortuani nutaamik mittarfiliortoqassappat Takussutissiaq 18-imi takutinneqartutut, aningaasaqarnikkut naliliineq aallaavigalugu Qaqortumut nunaqarfinnut timmisartuussisoqartarluni Narsarsuup qulimiguulinnut mittarfittut annikillisinneqarnissaa naleqqunnerpaajusussaavoq.

11.2 Kujataani maannakkut aammalu nutaamik mittarfiit ilusiligaanerisa aningaasaqarnikkut imminnut sanilliunneqarnerat

Qaqortumi nutaamik mittarfittaarnissaq annertuumik politikkikkut aalajangigaavoq, tassani inuiaqatigiinni, inooqatigiinnermi, inuussutissarsiornermi, attaveqaqatigiinnermi minnerunngitsumillu aningaasaqarnikkut tunngavissat arlallit ilaatinneqarlutik. Narsarsuarmi Mittarfimmud aningaasaqarnikkut tunngavissat immikkuullarissut, immikkoortumi siulianiittumi nalunaarusiami matumani paasinarsisinneqarput. Tassunga tapiliullugu matuma kinguliani takussutissiami Qaqortumi Mittarfimmud nutaamut aningaasaliinermut ingerlatsinermullu aammalu Narsarsuarmi Mittarfimmud periarfissatut ilusiliat pingasut taakkua NPV-imi naliusut kiisalu ilaasut angalanermut aningaasartuutitut sipaarutissaannut aamma piffissatigut sipaarutissat nalinginut NPV-imi naliusut ikkunneqarput.

Ileqqorissaarnissaq eqqarsaatigalugu erseqqissarneqassaaq. Aningaasaqarnikkut kisitsisitigut paasisutissat timmisartumik angallannermut suliassaqarfimmi soqutigisaqartunut assigiingitsunut tunngassuteqarmata (MIT, Namminersorlutik Oqartussat aamma angalasut). Aammattaaq mittarfinnut marlunnet taakkununga NPV-imi naliusunut ingerlatsinermi aningaasaqarnikkut misissueqqissaarnerit aallaavigineqarput, Kiffartuunneqarnissamut isumaqatigiissutini aamma angalanermut aningaasartuutini sipaarutaasussanut NPV-imi naliusut inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut tunngassuteqarlutik.

Sillimaffigineqartussat taakkua eqqarsaatigalugit kisitsisitigut paasissutissat takussutissiami matumani eqikkarnissaat siunertaqartoq naliliisoqarpoq:

Kisitsisit tamarmik mio. koruuninngorlugit	Periarfis-satut ilusiliaq 0 Ullumik-kutut, mittarfik 1830 m	Periarfis-satut ilusiliaq 1 Qaqortumi mittarfik 1500 m, Narsarsu-armi mittarfik 1830 m	Periarfis-satut ilusiliaq 2 Qaqortumi mittarfik 1500 m, Narsarsu-armi mittarfik 799 m	Periarfis-satut ilusiliaq 3 Qaqortumi mittarfik 1500 m, Narsarsu-armi qulimiguu-linnut mittarfik
Qaqortumi mittarfimmut nutaamut NPV (aningaasallineq aamma ingerlatsineq) *	0	-545	-545	-545
Narsarsuarmut NPV (aningaasallineq aamma ingerlatsineq)	-31	-277	-131	-56
Qaqortumut aamma Narsarsuarmut katillugit aningaasaliinermut aamma inger-latsinermut NPV	-31	-822	-676	-601
Kiffartuunneqarnissa-mut isumaqatigiissutinut tapiissutit sipaarneqartut pillugit NPV	0	252	252	252
Angalanermut aningaasartuutitut aamma piffissamut angalaffiusumut sipaarneqartunut NPV	0	396	396	396
NPV-mi aningaasaqarnikkut inernerana katillugu	-31	-174	-28	47

Takussutissiaq 19: Maannakkut aamma nutaamik mittarfiit ilusiligaanerat imminnut sanilliullugit aningaasaliinernut aamma ingerlatsinerup inerneranut maannakkut naliusumi takutillugit (mio. koruunit)

Oqaatigineqassaaq Qaqortumi Mittarfimmut nutaamut NPV-imi naatsorsuineranut, suliassap Namminersorlutik Oqartussat 100%-imik nammineq aningaasaatinut akiliuteqarnerisigut

* Deloitte: Mittarfinnik annertusaanermi inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaasussanik nalilersuineq, Alloriarneq 2, April 2018

anigaasalersorneqassasoq naatsorsuutigineqarnera aallaavigineqarmat, tamatumalu kingunerisaanik naatsorsuinermi anigaasaatinut anigaasartuutit ilaatinneqanngimmata.

Kujataani angallannerup ilusiligaaneranut ataatsimoortumik anigaasaqarnikkut misissueqqissaarneq matuma siuliani allassimasoq aallaavigalugu, Qaqortumi 1500 meterimik mittarfittaqtumik nutaamik mittarfiliorneq aammalu Narsarsuarmi Mittarfiup qulimiguulinnut mittarfimmut annikillisinneqarnera, imminut akilersinnaanerpaasussaavoq.